

Právy o Korunování
mévodů a králů českých;

s církevním obřadem

Korunování
Vojtěch Českých Majestátů

Ferdinanda a Anny.

Wáclaw Pešina,

kanovník hlavního chrámu Páně sv. Víta na hradě Pražském.

Prospěch Dobrotivý Svatojanského probírá se za 20 Kč. št.

*Řekl Hospodin: Wstaň! pema: ho. neb to gest ten.
 Jehora sprach: Auf! salbe ihn, denn Dieser ist es.
 I. Sam. XVI. 12.*

P ř e d m l u w a.

Přítomnou knihu, obsahující popsaní o korunování věnovaných a králů českých, podáváme královským svému milému, aby každému králi svého vraceně milující vlastenec pohodlně měl příležitost, dočísti se přelomných a zajiště důstojných obřadů, kteréž svatá katolická církev při svěcení křesťanských králů uvedla. Komu kdy přáno bylo, přítomným býti velebustogně slavnosti této, tomu bude přijemno, upamatování býti na každou částku vzneseného téhož obřadu, kterýž zajiště zbožným srdcem jeho pohnul; kdo ale u takové slavnosti nikdy býti nemohl, máme za to, že knihou tauto bude tím lépe poslouženo, aby aspoň v duchu sobě představiti mohl všecko, a radovat se též ze všeho, co u takové příležitosti se děje. Magistři jiní sausební i vzdálenější národové popsaní taková, a honosí se jimi, proč by králové naši, jejich věrnost ku králi svému od počátku dobré pověsti nabyla, a po dneš mnohým národům za příklad se staví, věděti neměli, jakým způsobem a s jakou slávou jejich

Král bývá korunován a na svůj dědičný trůn dosedá ?
Žau myslénkau, aby kraganům nassim auplné popsánj
o všem podáno bylo, žanášeli gsme se již před inno-
hými léty, gažož i přiložená přebnj rytina, pať číslo
2hé, 5té a 6té, toho gsau důvodem; čekali gsme
ale na příhodnau příležitost, kdebj horlivějšj taugeb-
nost vůbec byla roznjcena, o těchto slavnostech něčeho
wjce w známost uvesti. Ža se vyslytla žagisté ko-
runovánjm nehmilejšjho a nehmilostivějšjho Císaře
a Krále nasseho Ferdinanda. Kdožoliw žemě
Pána a swau vlast srdečně miluge, bude o tom wy-
prawowati; aby ale prawdy se doměděl, ručowěť tuto
mu podáváme. Obsah celého sestawili gsme bjlem
wlastnj pracj, gať již praweno, bjlem přjspěwem swých
přátel, genž we věci této žžuseni, wěrně nám wssedčo
podali. Žať se důwěřugeme, že milým kraganům
nassim-popsánjm tjmto tať, a w mnohém ohledu snad
wjce, než ginogazyčnými spisy bude poslawženo.

Čistý wýnos tohoto wydánj obětugeme Dědictwj
Swato = Sanklému.

W Praze, na den korunovánj krále 7. Září 1836.

W á c l a w P e s s i n a,

kanownjř na hradě Pražském, český řazatel,
a wydawatel českého duchownjho Časopisu.

Krátké zprávy

o

korunování v Čechách.

Inj doba.

Od prvních časů až k panování Bratislava, prvního krále Českého.

Neyprvnějšj udalosti, týkající se našj rozmilé vlasti, a sice před Čechem i za jeho panování, temně pokryty raustkau, gačo u všech téměř národů bágla-mi protkány gsau. —

Wyššehrad, melebné sídlo dávných knížat českých do oblať strmicj, na skalnatém hřbetě pahorném rolnám se podobajícího břehu Vltavy, gegžto druhdy zvodněné praudy živelnu mocj svau roztrhly, a u Podbabj skalami průchod promlely sobě, chová v žitceninách svých, gačošto kolébka statných pradědů, znamenité dějiny sedé starobylostí. Tam se stěhl někdy na pozůstatcích starobylé pernosti Psáry, Libuš n královský hrad, gačo slunce na nebesě bání. Vyšštná Libuš se stolila tam na Čechově zlatém stolci, tichá co holubice, schytralá a opatrná co had; méně vsať mužná žezlo vlády mužskau statností wěsti; obklíčena gsauc lesinami černými, lde mimo hu-

čení větru a tvánj zvěře smutná tichost panovala, co u vymřelé zemi.

A západu u podnoží skalnaté, praubila se v sířavém pění prudekotá Vltava, z poledních hlubokými lesy zastíněných hor se valje, zavlažovala prvotiny nedlaugo nížegí založeného města Prahy, kteréžto se teď po sedmero dluvcích velebně rokládá. A východu bylo viděti vrch Větrov a posvátné háge bohům zasvěcené. A polednj pať ležela Gezerka, u které za prvnjch časů kouronánj knížat Českých se bálo. —

Gezerka gest silný, a v celém vůkolj vysehradském gediný pramen, genž, gať o tom vážná pověst znj, kněžně Libussi kaupelj byl. Mjsto a poloha, kde tento pramen se prýšťj, geho čířá, občerstvujcǐ a zotavujcǐ voda zastíněná hágem, pověsti nezodurage; zdali ale kněžna Libusse, a gať často zde se kaupala, to nechť giný rozhodne; gaťoť i to, zdali Libussin nářet řby u tohoto pramenu větrem se rozléhal, řbyň pohlawy mužské gi pohanělo: anebo zdali plhnula zde v radostech, řbyň nadánjm bohů (gaťž pravila) Přemysl ze Stadie, za chotě a za knížete povolán byl? — Po této šťastné změně s kněžnau Libussi přišel pramen Gezerka v mnohem většj vážnost; nebo byl národu pohanškému swatým. Na tomto posvátném mjstě bývalo v šhromážděnj celého národu sněmováno; paťli wěwoda zemřel, býwal zde při wšelikém wykládánj ozvěny a hlasů, wyznameně po posvátných hágǐch se rozléhagǐch, giný wěwoda zvolen, a zde mu i wěrnost přisahali.

Šned po smrti Přemysla, gať pověst znj, šhromáždili se lopoti a wladýkové u Gezerky; kamž i Libussin zlatý stolec, Přemyslowa knížecǐ čepice, tobořka a dubové střerajce přineseny byly. Hlas národu padl na Nezamysla, a on za knížete wywolen byl. Pať ho posadili na Libussin zlatý stolec, a

posadivšse, poukázáním Přemyslových štenjců a to-
bolky, upamatovali ho na rod sprostý a na povin-
nau počoru; hlavu jeho wémodšťau čepicj pokrtywše.
A když se tať stalo, rozléhlo se promoláwání národu
po okřstě šjirém: „Nežamysl Šospodin náš! i on bu-
de ny blahoslawiti!“ A při tať radostném plesání
uřlonil se wesskerý národ až k zemi, řnjžeti nowému
wěrnořt a poslušnost přisahage. Na to pať se Ne-
žamysl, doprovázen ob walných zástupů, do Wyšse-
hradu odebral, kde bylo řtwostně hodománo. Zař-
wým způsobem nowězwolenému řnjžeti wladařřtwj
odewždáwati řtalo se i na budaucnost řtálým národním
obnčegem; aniž přigetj řřestansřtwj, gjmžto obywatelé
země řřestě ř pravému Božjmu obrazu bljžegi přisřau-
piwše řřlechetněgřřimi a mrawněgřřimi se řtali, zwyřtu
nezruřřilo. Dlauhá řtá trwal sprostinký obřad ten;
a řice až do řasu, řdyž Woleřlaw Přjwětřwý bi-
řkupřtwj založil. A wřřať i tehďáz neřřhařřa řtarobř-
lá tato památka, neboť neořřdobná znamenj dáwných
wémob při neyřřřtwostněgřřich řorunowacjch byla přeř-
nářřena; i geřřtě tenřřrátě, řdyž řlawná řřchie na řřá-
lowřtwj powřřřena byla, až do řasu husitřřkých wáleř;
řbežto znamenj tato pod řutinami Wyšřehradu po
hřřbená ležj. ¹⁾

I I h á d o b a .

Od řřalowání prwnjho řřále řřestěho, až
ř panowání Wáclawa III^{ho}, posřednjho ř
řmene Přemyslowa.

Wedlé historičřých zpráw, byl řtá Páně 1086.
wémoba řřestř Wratřřlaw toho gměna IIhý ob

¹⁾ řřchosřlaw, národnj řasopis pro řřchý a Morawany. W
Praze 1824. 1 *

Císaře Sindřicha IV., poněmadž w bitwě, kterážto s Rudolfem, sokem Sindřichowým swedena byla, swau udatností a českau chrabrostí Císaři i slavnému vítězství dopomohl, od samého Císaře w Mohuči korunován; gaž pak roč potom korunován Bratislawa s chotí jeho Swatawau, i w městech Pražských, s velikau sláwau se dalo.²⁾ Po smrti Bratislawa, země česká zase žglem toliko wéwodským spravována byla, a sice až do léta Páně 1146; kdž po smrti Soběslawa, dwadécého sedmého wéwody českého, Wladislaw II. za knžete země zvolen byl, požádal Císaře Konráda o potvrzení w důstognošti své, a potvrzen gsa, dwadécate let potom, od samého Císaře Fridricha Iho w Řezně gaž ožto král český korunován byl; při čemž císař Fridrich I. list wyhotomiti rozkázal, gjmž Wladislawowi prámo dáno, by wšickni potomni králowé králowství českého, buď pražským, neb morawským biskupem buďaucně korunováni byli.

W tomto listu zvlášť gmenovány byly slavnosti Páně, a sice wánoční, velikonoční a swatodussnj, gaž i den sw. Wogtěcha a sw. Wáclawa, i gegichžto počtě w dotčeném čase každý král český mage korunu na hlavě, pobožnost konati měl. Toho též léta darowal Císař Fridrich I. Wladislawowi w Medioláně krásnau korunu, kterau sám od krále Anglického darem obdržel, gaž i w český. znač podobu lwa wštipiti rozkázal.

Přemysl, genž přigmj Dtořar od krále řjmského Filipa obdržel, poněmadž wéwodu Ottona ze země wyhnal, ač gjnj gíně přjčiny umáděgj, byl léta Páně 1198 w Mohuči od toho též Filipa krále řjm-

²⁾ Aeneas Sylvius Hist. Boh. c. 21. et seq.

ského gašto král český potvrzen, a gemu zlatá koruna darována, s kterau slavně vgezd do měst pražských konal. Tehdejší biskup Daniel II. s valnými zámupy obywatelů králi vstříc vyšel, do chrámu Páně sv. Vjta uvést, a uvedeného slavně korunoval.

Léta Páně 1216 vymolil Přemysl Otakar I. s povoláním starů Českých syna svého Václava za svého nástupce. A potvrzení vyslanci k císaři Fridrichovi posláni byli, a Císař Václava v důstojnosti královské potvrdil. Byl tedy Václav I. léta Páně 1228 v Čechách, Arcibiskupem Mohuťským, kteréhož král Přemysl Otakar I., otec Václavův k té slavnosti pozval, slavně korunován. A odtud také původ smůg bře právo, jehož užívali za časů tehdejších Mohuťj arcibiskupové, krále České svěřence a korunugje.

Přemysl Otakar II., přijmím vjštěžný, léta Páně 1253 na trůn královský dosedl; než korunovánj jeho teprv léta Páně 1265 v chrámu Páně sv. Vjta se dalo. Werner, arcibiskup Mohuťský tento posvátný obřad vykonával u přítomnosti giných pěti biskupů. Toto korunovánj náležj mezi nejšlechtěnější, gaká za časů tehdejších slavena bývala. Mnoho urozenísta i z ciziny, a lidu v počtu valném tak mnoho bylo, že přibytí v městech pražských nedostačovaly. Při korunovacj chrám Páně sv. Vjta zavřjn byl, za přičinou, by žádné neštěstj se nestalo. Král Přemysl Otakar II. šlechtěné hodn na rovinách za branami města připraviti rozkázal, kdežto množství přibytků, někákému městu se podobagicjch zhotoweno bylo; slavnost tři dni trvala. Arcibiskup Werner posvětil před svým odejitím z Prahy, chrám Páně sv. Jakuba v starém městě pražském.

Korunovánj krále Václava II. gestě s většj slávou konáno bylo; a síce léta Páně 1297. Mohuťský arcibiskup Gerard slavným vyslanstvom k slavnosti

nosti, tu které i arcibiskup Dómjnský Bernard přigel, pozván byl. Bylo i také giných deset arcibiskupů, mnoho opatů a giných znamenitých u velikém počtu shromážděno. Westřerá šlechta Česká, knížata i velikomocní panovníci v Praze k slavnosti se sešli, jenž 20. Června, na Boží hod svatodussní konána byla, a král Václav II. s chotí svou Zbuthau v chrámu Páně sv. Vjta korunován byl s velikou slávou, také před tím žádný nepamatoval; an přes 19,100 koní na autraty královské živeno bylo, věmoba pak rakaušský Albrecht, a věmoba Korutanský s 7000 gezdů k slavnosti přigeli. Pražská města nebyla s to, počet nesmírný lidstva ze všech stran se hrnaucího obsáhnauti, tak že ani sám král dosti místa pro své vzácné hosti v městě neměl. — Za tau tedy přjcinau na břehách Vltavy, na polích, pod Petřínem, pod šjirým nebem přjbytky a nové tačočka město vystavěno bylo.

Nověkorunovaný král Václav II. rozkázal štvostné hodny připraviti: tu na zdramí krále dle staročeského způsobu veliké čjse se prázdnilo; byly promozovány rytířské hry, a žmuť hudebních nástrogů všudny se rogléhal; wjna na cestách gafo wodny z pramene, teklo, a toliko za wegce 12,800 zl. se wydalo.³⁾ A však netoliko hodovali, anobř i pobožnosti konali nassi zbožní přebkové, wěrní Čechové, wždycky na Pána Boha pamatugjce a dárci všeho dobrého, každého času wraucně děfugjce. — Protož v pondělí svatodussní s velikou slávou a — oprawdomau zbožností do kláštera Cisterciáckého na Zbraslaw procesš giž času nočního webeno bylo. — A sotwa prwní papršle k zlaté kráse vycházegjícího slunce přjrodu oswěcowati

³⁾ *Ordnungsjournal von Prag. Herausgegeben von Albrecht. Prag 1791.*

počínal, sotwa ohnivě sluneční záře gasnému zavřítaly
dnu: již již král Václav II., Arcibiskup Mohučský,
Gerard, a opat kláštera Zbraslavského Konrád, štu-
povali k základům, vykopaným k vystavění nového
chrámu Páně, kdež všickni společně základní kámen,
v němž zlatým nápisem slova: „Ježíš Kristus“ vy-
ryta byla, položili. Potom slavně sloužena byla Mše
sv., a po skončených službách Božích bylo 140 aneb
gaf giní chť, 240 českých Pánů na důstojnost rytíř-
skou povýšeno, a místo to ku pochovávaní če-
ských králů zvoleno. Potom král Václav II. zase
do Prahy se navrátil, kdež zase slavnosti konány a
hlučně hodováno bylo.

Léta Páně 1303, druhá choť krále Václava II.
Alžběta, dcera krále polského Přemysla, na Boží hod
Svatodůšný, s povolením Arcibiskupa Mohučského od
Gindřicha, biskupa Vratislavského na hradě praž-
ském u sv. Václava korunována byla.

Syn krále Václava II. Václav III., kterýž-
to léta Páně 1306 vládu českého království přigal,
nekorunovaný, již l. P. 1311 vražednický se světa
sprovozen byl. S ním také vyhynul kmen Přemys-
lův, o kterémž prý věštná Libuše předpověděla, že
králové z něho posílí, za 584 let českým královstvím
vládnouti budou; gafož pak také za tolik též let
ratolesti toho kmene v Čechii se zelenaly.

III. doba.

Od panování krále Jana Lucemburského
až na časy Ferdinanda I., devatenáctého
krále Českého.

Přemyslův kmen vyhynul (mužská strana); než
král Václav II. tři dcery pozůstavil; nejstarší z nich,

Anna, provdána byla za Gindřicha, měnovu Koruntského; *) byl tedy Gindřich za českého krále vyvolen; což nelibě nesl Ejsař Albrecht, genž válečné do Čech vtrhna, Gindřicha s českého stolce svrhl a syna svého Rudolfa naň posadil; než Rudolf sotwa tři měsíce vládl. Po smrti Rudolfa zase Gindřich žezla Českého se zmocnil; a vssak ani korunován nebyl, an geg Jan Lucenburský, syn Ejsaře Gindřicha VII. ze země vyhnal, načež sám léta Páně 1311 se srau chotj Alžbětou, mladší dcerou krále Václava II. s velikau slávou v chrámě Páně sv. Vjta na hradě pražském korunován byl. Mohučj Arcibiskup posvátný obřad vykonával; a po skončení král i královna pod nebesy, při čemž ustavičné promlouvání národu na vssecky strany se rozléhalo, do kláštera sv. Šatuba, v starém městě pražském, geli, kdež šmosně hodonáno a vsselikere hry provozovány byly

Za panování krále Jana Lucenburského právo, medlé něhož toliko Arcibiskupům Mohučým české krále korunovati povoleno bylo, odňato; — neboť vědomo, že král Jan se svým synem Karlem a s velikým komonstvem léta Páně 1343 do Říma se odebral, kdež od Papeže Klementa VI. povolení obdržel, by pražské biskupstvj na arcibiskupstvj povýšeno bylo, při čemž pražským arcibiskupům právo uděleno, české krále korunovati. Po navrácení krále Jana do Prahy veliké slavnosti v městech pražských konány, a biskup tehdejší pláštěm z Říma přineseným oděn byl; a to v neděli před Adventem; z čehož Čechové velikau radost měli. Při tom také král Jan Lucenburský a geho dva synové základnj kámen k novému, až posud logjckmu chrámu Páně sv. Vjta položili. †)

*) Aeneae Sylvii Hist. Boh. c. 30 et seq.

†) Krönuugsjournal für Prag von Albrecht.

Arnošt, syn rytíře Arnošta z Pardubic I. P. 1342 za biskupa pražského zvolen, dvadcatý osmý v posloupnosti biskupů pražských, nově této arcibiskupské důstojnosti nepřerušující učaštěn, byl muž zbožný, o vlasti velmi záslaužilý a protož cti hodný; jim i také, gaž pověst zní, sv. Jan z Nepomuku, obránce naší rozmilé vlasti, na kněžství posvěcen byl. ⁶⁾

Král Jan Lucemburský královal 35 let, a zbaven gsa zraků, za posledních časů svého žití ob krále francouzského na pomoc proti Angličanům požádán v krutě seči ve Francouzích, blížě místa Grech (Kresch) řečeného, dne 26 srpna 1346 na den sv. Kusa zahynul, kterýžto den Čechové považují mezi nešťastné čtali. —

Po otci slavném slavný došel syn Karel, maje 31 let věku svého, na stolec český; — Karel, otec i matka vlasti naší, gehožto památka každému věrnému Čechovi zajiště drhá gest! —

Léta Páně 1346 odebral se Karel do Říše, a v Bonnu gažto král římský korunován byl. Na to rozkazem Karlovým, když již pěti svou nepřetržitěho kámení nashromáždil, nová koruna, genž až posavad se chová, a při korunování českým králům na hlavu vstavena bývá, vyhotovena byla. Když koruna dočtená vyhotovena býti měla, odebral se Karel v tom čase za důležitými příčinami do Moravy; a protož vyhotovení nové koruny péči choti své, královny Blanky poručil. Ž nedostávalo se zlata; tedy královna rozpomenuvši se, že až posavad koruna věmodylá sv. Václava se nachází, gi zlatníkům dáti velela, by nedostávajícího se zlata k vyhotovení nové koruny z koruny věmodylé sv. Václava vzali; nad čímž Ka-

⁶⁾ Palma, anebo: Památka stoleté slavnosti Svatořečenj sv. Jana Nepomuckého, ob Jana Nep. Zimmermanna. B Praze 1829.

rel z Morawy se navrátilo, nemálo se rozhorlil, an-
 ble svého zbožného smyšlení za přečinění to považo-
 val, že koruna věvodská, tento předrahý klenot s hla-
 vy sv. Václava snat, a snatý takorča porušen byl.
 Za tau také přičinou nemalau práci měl zbožný Ar-
 nost, by u veliký hněv rozpáleného Karla ukrotil.—

Nesnadno gestit sice nám tuto korunu náležitě po-
 psati, pročez toliko wesměs, pořadů možná, to uči-
 njme. Gestit koruna, gaťe při korunování užíváno,
 z ryzího zlata, bez řijze 6½ caule, s řijzem 7⅞ caulů
 vysoká. Od předu až do zadu 7½ caule v hlubíně a
 od obau stran 7 caulů široká. —

Dzdobná čepice, genž na hlavu krále posazena
 bývá, aby ho koruna netlačila, u wnitř wycpána gest.
 Koruna celá na čtyry díly se děljci, z velikých čtyř
 lilij záležj. Za každým oddělením, čili lilij, gest čtveř-
 tý díl zlatého, drahým kamením wykládaného okolku,
 kterjžto čtyři obloukové nahore pod řijzem se spogugj.
 V prvním oddělení, neboli v první zlaté lilii, gsau
 dwa rubjny, gaťož i ostatní drahé kamení v úplné
 velikosti widěti gest. Na konci lilie zasazena gest dra-
 há veliká perla; a dole veliký drahý kámen, krásné
 modrogasné barvy, a na obě strany geho dwa rubjny.
 V druhé lilii v pravo gest na konci veliká perla, a
 pod ni předrahý kámen, a v středu gestě giný kámen
 zmlájtý ceny se stvj.

V třetí lilii gest pět rubjnů, a na konci drahá
 veliká perla se stvj.

V čtvrté lilii stvj se na konci gaťo v prvníjch
 třech drahá perla, a pod ni dwa kameny drahé ceny.
 Nad zlatým řijzem koruny stvj se promrtaný drahý
 kámen, a na něm wyobrazený umučení Kristus Pán;
 kdež i trn z koruny Páně schovaný, a nápis staro-
 tičými literami: „Hic est Spina de Corona Domini.“
 (Tutož gest trn z koruny Páně.) V celé koruně se
 117 drahých kamenů nachájj.

Této koruny ujmáti se má wedlé rozkazu zbožného Karla, Edykoli nový král český korunován býti, kterýžto rozkaz i papež Klement VI. potvrdil, a potvrdilo místo schování koruny v kapli sv. Václava vyhlázel, by na hlavu sv. wévody místo první doctčené posazena byla.

Edy léta Páně 1347 den před Narozením panny Marie, Karel, jakožto král český, toho gména I., korunován byl. Dálo pak se korunování tímto způsobem. Arcibiskup Arnost, od biskupů Olomuckého a Litomyšlského doprovázen, odebral se s znameními královstvy do hradu královského. Zde král již oděný drahým a šroviným rauchem, na ozdobném odpočíval leženi, kdežto ho arcibiskup kadiblen podkauřil a svěcenau wodau pokropil. Potom wšlana král, obtud weden byl, a s welikau sláwau, an i znamení královstvy předneseny byly, do chrámu Páně se bral; při čemž na wšech zvonů se zwonilo a swaté písne w latinštem a w materštem českoslowensštem gazyku zbožně zpjwány byly. Když se do chrámu Páně přišlo, byla znamení královská na oltář položena, král na stolec královský wstoupil, biskupové pak, knížata a šlechta česká kolem zlatošwaucjho stolce se posadili. Na to požádal geden z biskupů, wážným a srozumitelným hlasem krále, by wyznání učinil, že wjru wždycky zachowá, spravedlnost hágiti, práwo zastáwati a t. d. bude (gadž o tom zřegměgi dále mluwiti budeme, uwáděgice poswátne obrady obhčegně při svěcení a korunování krále), což král, zbožný Karel učiniti a splniti swaté sljbil. Pak tážán byl lid, zdali králi swému wždy w posluffnosti setrwá? — Až tu plesání a přeradosné promolávání wěrných Čechů po stěnách chrámových se rozléhalo! — Potom král sv. křížmem na hlavě, na rameně a mezi plecemi pomazán, a w rauch královské objn byl. Plášš královský, meč, prsten, žezlo a tjiše gablko mu dáno, a hlawa geho

zlatošŕvaucj pokrýtá korunau, a zbožný Karel na zlatý stolec královský posazen. Potom i královna Blanka, choť Karlova, korunována byla. Po korunování obětoval král Karel bílý pšeničný chléb, konew wjna a kus zlata; podobně i královna učinila; a potom oba nejsvětější swátost oltárnj přigali.

Z chrámu Páně král i královna se swým komonstvem do starého města se brali. Před chrámem Páně sw. Hawla bylo wystaweno veliké stavenj, lessenj se podobajícj, kterézto na newyš okrášlené a ozdobené w krásu a milowidné přínosti se stwělo; kdebž stwostně hodowáno. Žeť toto lessenj nesmjrné velikosti bylo, z toho poznati lze, an česká šlechta swému králi a královně a wzácným hostům i z ciziny u velikém počtu shromážděným, tuto na konjch posluhowala.

Léta Páně 1354. rozkázal král Karel po smrti královny Blanky choť swau Annu, gaťož i léta Páně 1361 Alžbětu, třetj choť swau korunowati, za kteréhožto času i syn Karlůw Wáclaw IV. korunován byl. A tak slawná Čechie z darů Karlových a z maudré vlády, hogností ršského oplýmagjc, tři hlavy korunované magjc, počoge a bláženosti nabyla.

Po weleslawném otci, syn Karlůw, Wáclaw IV. na český stolec dosedl, a dosedna léta Páně 1400 dne 15ho Března choť swau Žofii korunowati rozkázal: slawnost tato minulým ničeho neodowzdala; zwláště pak tjm slawná učiněna byla, an i král Uherský Sigismund přítomen byl. Škwošně bylo hodowáno, rytjřské hry promozowány; wšsudj plesánj a radowánj se gewilo, což ale dlouho netrwalu, an brzy potom hrůzostrašné potjránj mezi Čechy vzniklo. — Wědomo totiž, kterak za panování krále Wáclawa IV. Betlemský kazaťel, mistr Jan Hus z Husince swůg melancholický (fakofrowný) hlas pozdwihl, a sám předsudků prázden negsa, na činyh tehdegšjho stoletj narážel; a kterak po aumrtj krále Wáclawa IV. dautnagjcj gířtra rozbro-

gů, strašných bauř, zhaubných válek v gízlivých plamen vyraziloši, negen naši rozmilau vlast v negedné twárnosti trávila, nýbrž i po sausednjch dědinách široko zhaubu rozšíla.

Za těchto strašných dob, uherský král Sigismund, českou korunu od Konráda, tehdejšího arcibiskupa pražského, léta Páně 1420 dne 28ho Čermence na hlavu svou wstawiti rozkázal, kterážto slavnost méně slavná byla, an žemi českau česká storo wssudy prolitá krew rudau činila. — Potom po nawrácení poněkud žádaného pokoje, rozkázal král Sigismund choť svou Barboru, gažžto českau královnou korunowati. —

Léta Páně 1438 dne 29ho Čermna korunován byl Albert, wévoda rakaušský, zeť Sigismundův za krále českého. Poněwadž tehdáž haure a potjranj mezi Čechy zuřily, zwláště náboženstwj se týkajicj ač politický aučel na wětšjím djle magjicj: byl stoletc arcibiskupský w Praze osítělý. — Za tau tedy přjčinau biskup Plomučský wévodu Alberta za krále českého korunowal. Po korunowánj wévody Alberta strowšně hodowáno, slawný wgezd do starého místa pražského konán, a penjze mezi wálně zástupy lidu rozhazowány byly; a wssať brzy potom král w Budjně w Uhřích se rozstowal, a chtě w otčině umřiti, na cestě z Uher do Wjdně usnul w Pánu, an syn Ladislav, teprw po aumrtj se mu narobil. — Čechowé krále zbaweni, řjzenj udatného Giřjho z Poděbrad se podrobili, a to až do zrůstu něžného Ladislawa, kterýžto w patnáctém roce swého wěku od Čechů do Prahy powolán, léta Páně 1453 dne 28ho Řjgna s welikau sláwau w Praze korunován byl; než nowěkorunowaný král Ladislav brzy potom umřel w Praze, gažž powěšt žnj, na morowau rázu, genž toho času w městech pražských wypukla. Po smrti krále Ladislawa mnoho nápadnjků koruny České bylo; než mezi wssemi Giřj z Poděbrad nej-

mocněgš], na stolec královský dosedl, a léta Páně 1358 dne 7 Května na hradě pražském slavně korunován byl, gažož i druhého dne choť jeho též korunována byla.

Giž za časů králování Giřjho z Poděbrad byl Wladislaw, z kmene krále Karla poslý, za krále a nástupce Giřjho zvolen; a po smrti Giřjho z Poděbrad, po skončení mnohých wád na královský stolec dosazen, a léta Páně 1491 dne 22 Srpna tři biskupové Polští Wladislawa korunovali za přičinau, poněwadž w Praze žádného arcibiskupa nebylo, a biskup Slomučský strany krále uherského Matiaše se uchytil. Potom w starém městě pražském, kamž král Wladislaw s wejškerým komonstwem se odebral, strowostně hodonáno bylo.

Léta Páně 1509 dne 11. Března korunován byl na hradu pražském za krále českého Rudwjk, syn krále Wladislawa, mage wěku swého dvě léta a geděnácte měsíců. Wše s mnohau dalo se sláwau. Kněžna Anna, něžného krále, nowěkorunovaného Rudwjka sestra, při korunování přítomna, do pláce se dala, angj hlawa gažo bratru gegjmu, korunau pokryta nebyla.—

Wy placjci upokogil, wzał král Wladislaw korunu, a na hlavu kněžny Anny gi wstawil, čjmž mladá kněžna upokogiti se dala; a hle! z žertování brzy opravdu se dalo, an stawowé češstj na žádost Wladislawa krále sljbili, že kněžnu Annu, pakliby Rudwjk bez dědiců umřel, za dědičku a králownu Čechie přigmau, gažož pak i Wladislaw sljbil, že bez pomolenj kněžnu Annu, dceř swau neprowdá. Anna, gaž wědomo, potom prowdána za Ferdinanda Iho, češkau králownau byla. —

Při korunování plesání, radostné promolávání wšsudny se rozléhalo, a wšseliké hry promozovány byly; a wšak tragiccký (smutný) konec wžaly, řdnž totiž Čechové a Uhřj, při korunování přítomnj, w krwawé

IV. d o b a.

O d k r a l o w á n j k r á l e F e r d i n a n d a I. a ž n a
č a s y n e n y m o ě g ů j i.

Po smrti krále Rudolfa za krále českého vymolen byl Ferdinand, vévoda rakouský, choť kněžny Anny, sestry krále Rudolfa. Toto vymolení 24 slavnými muži národu českého se dalo, kterjžto prvo než w kapli sw. Wáclawa za přčinou molení se sešli, swatě sljbili, že nevhodněgšjho vymolj. Představeni byli dva: arcivévoda totiž rakouský Ferdinand, a Albrecht Bavorský. Nevyměšši sudj královstwj českého, Zdislaw Berka z Dubu, příteli svému, který Švihovský slaul, toto znamení dal: „Gestliže po molení z kaple sw. Wáclawa s klobaukem na hlavě wygdu: tedy vymolen gest Ferdinand, wygdu-li s hlavau nepokrytau, vymolen gest Albrecht: rychle tedy na koně, genž před dweřma osedlaný stoj, sedni, a tomu knjžeti, který vymolen gest, zprávu den. A Švihovský do Wjdně pádil, an Ferdinand, gať mjce hlasu, tak i právem za krále českého vymolen byl.⁸⁾ Arcivévoda Ferdinand welmi se z toho radoval, a protož léta Páně 1527 do Prahy se odebral. Nevyměšeněgšši z šlechtj české králi svému až do Gihlawy wstřjc wygeli, kdežto král Ferdinand dle obnčege přjsahu složil (dne 30. ledna.) Aby tato udalost z paměti nemysla, rytinau w lámen, který i Balbin gestě widěl, zapsána byla. Odtud Čechové u velikém plesání krále svého do Prahy promodili, kdež dne 24. Unora 1527 na hradě pražském Ferdinand s velikau sláwau i s chotj swau korunován byl.⁹⁾

Léta Páně 1562 dosadil král Ferdinand I. na stolc arcibiskupstwj pražského, genž za 131 let osiřelý

⁸⁾ Petzl's Geschichte der Böhmen II. Theil.

⁹⁾ Petzl lib. cit.

byl, Antonjina Brusa, mistr rytířského řádu řížomnického s červenau hvězdau, kterého rodem Morawan, zvláštními ctnostmi, výtečností ducha, ohnivau výmluvností, zvláště pak mnohau učencstj a zběhlstj v bohoslovj se švěl. Správný nástupce apoštolů. (*) — — — Potom král Ferdinand I. s synem svým, vévodau Maximilianem, slavný vzezd do měst pražských šenal, kdež Maximilian s chotj svou, od arcibiskupa, meledůstogného Antonjina, slavně korunován byl. Byli také vévodové Karel a Ferdinand přítomni, gaž i množstvj giných knížat a rytířů. Léta Páně 1575 požádal Maximilian slavný český, by arcivévoda Rudolf, syn jeho, gažž to nástupce za krále českého korunován byl, k čemuž Čechové gednomyslně svolili. Pročež vymohlisse Rudolfa za krále svého, královstau mu korunu podali, kterauž meledůstogný arcibiskup Antonjn na hlavu Rudolfowi vsstavil. Vše u přítomnosti Maximilianově s velikau slávau se dalo. Byli i papěšský vyslanec přítomen, gaž i vyslanec dvora španělského a francouzského. Viljm z Rožmberka, nejvyšší purkrabj královstvj českého, přinesl korunu k slavnému korunování arcivévody Rudolfa. Na pravici Viljmu z Rožmberka šel Ladislav Popel z Lobkovic a na levici Jan z Waldšteyna. Gablko říjše nesl Bohuslav Lobkovic z Hasenšteynu, kteréhož doprovázeli Bratislav z Pernšteynu a Adam z Švamberka.

Rudolf vysokého došel věku. A vsaž znamenage, žeby královstvj české děle spravovati nemohl, o to pečoval, by arcivévoda Ferdinand II. za krále českého korunován byl. Než Čechové Ferdinanda přijli se obamagje, ¹⁰⁾ Matiasse krále Uherského,

(*) Pohřben leží v kapli proti oltáři sv. Víta.

¹⁰⁾ Pelzl lib. cit.

bratra Rudolfa, sobě za krále vymohlili. Byl tedy král Matiaš léta Páně 1611 v Praze korunován. A i když poněvadž dle vůle Rudolfa, arcivévoda Ferdinand za krále zvolen nebyl: rozhněval se Rudolf náramně na Čechy. A protož obávané se král Matiaš rozhrož, na den svého korunování (neb Rudolf až posud mnoho přátel měl) všecka náměstí a veřejná místa městskými gejdci, a ulice pěchotou obsaditi rozkázal, by vše spiknutí zamezeno bylo. Za tou příčinou byly všechny brány města zavřeny, a před městem na hlavních silnicích k Beraunu, k Slanému, k Belvarům, k Brandeburku, k českému Brodu a Táboru vedaucích, byly mnohočetné gejdecké stráže.¹¹⁾ Král Rudolf u vzdálenosti pro sebe žil; a pogat gsa náramnou tížkomyslností, se rozstolal, a maje 60 let věku svého, běh života dokonal.

Léta Páně 1616 dne 16. ledna rozkázal Matiaš choť svou Annu za královnu českou korunovati: přičemž na Hradčanech rytířské hry provozovány byly; potom veškerý dvůr královský zase do Vjdně se odebral. —

Král Matiaš myslí svůj měl znamenage, že sly ubývá, a že dále vládnouti moci nebude, nemaje žádných dědiců, usneš se arcivévodu Ferdinanda, vnuka krále Ferdinanda I., za svého syna přijíti, a přigátého za svého nástupce prohlásiti. Na ten konec s vévodou Albrechtem a Maximilianem, bratřimi svými, do Prahy se odebral, kdež v sněmování starým českým úmysl svůj vyjevil, že Ferdinanda za krále českého předtjdl, by po svém úmrtí žádné rozbroje v království nevznikly. A i když poněvadž Čechové (gadž pravili) vedlé starobylého způsobu právo mji

¹¹⁾ Pelzl lib. cit. S. 667.

se domnívali, krále sobě vymoliti, Matiaš ale král žádné zmínky o tom nečinil: byli mnozí, nelibě to nesauce, nespokojeni; ano někteří veřejně reptalice mluvili, že koruna česká zašluge, by jiným způsobem o ni se ucházelo a t. d., zvláště pak Gindrich Matěg hrabě z Thurnu, a Kolon z Felsu a jiní žádosti Matiašově se zprotivili. A však znamenavše, an většij díl šlechtý vůli krále Matiaše se podrobuje, umkli. — A tak léta Páně 1616 dne 29. Června arciměroda Ferdinand toho jména IIhý na hradě pražském s velikaú slámau od Jana Roheliusa, arcibiskupa pražského, korunován byl, odkudž do Vídně se odebral.

Brzy potom strašné rozbroje v Čechách vznikly. Wolfgang Selender, opat Braunovský, poručil na rozkaz královský nově vystavenau protestantskaú modlitebnici v Braunově zavřeti. Š reptali proti rozkazu a počínání Utraquisté, a giž giž gistra rocenj dautnala, genž potom v gízliový plamen strašného poždviženj vyrazila, an zlotřilaú nesmyslnostj hraběte z Thurnu a Kolona z Felsu většij díl české šlechtý, proti neomyššim země ředitelům, zvláště Slawatowi a Martinicowi, gakoby totiž původem těchto Čechové v nemilost G. M. upadli, podpálený u veliký hněv se rozpálil, tak že v šhromáždění, kdež neomyššij purkrabj Adam z Šternberku mjrnau řečj, by ode všeho násilj proti královské Gásnosti upustili, napomínal, návodem zgitřeného Wáclawa z Raupova, proti Slawatowi a Martinicowi známý auklad na smrt učinili.¹²⁾ Na to složiwše neomyššijho purkrabj, Adama z Šternberku, z auřadu, zvolili 30 direktorů, na kteréž řízení královstwj českého wznesli.

Přes to sháněli ze všech stran lid válečný k válce se dnytagice. Král Matiaš wida spísknutj v Če-

12) Pelzls Geschichte der Böhmen II. Theil.

chách, rovně lid válečný sbíral, a sebraný, by nepřátele mečem krotil, do pole vypravil, a vsáť mezi tím umřel.

Po smrti Matiašowě král Ferdinand II. již léta Páně 1616, gaťž wědomo, za krále čestého korunovaný, dosedna na trůn, hned válku zarazil, a všem, genž se byli zbraně chopili, odpustění, pokoj, zjednání a potvrzení všech práv a wensad písemně sljil. Než odbognjci na ponawrzení krále Ferdinanda II. žádné dbý nemagjce, a úmysl magjce, giného sobě woliť krále, k wálce hotowiti se nepřestali. Na ten konec přiwábili k své straně Slezáky, též Lužičany; a kdynž Morawané k gich spiknutí se připogiti nedali, přepadl ge hrabě z Thurnu mocj wálečnou, a pať všem wogenským do Rakaus wrazil; a wrazil, stany u Bjdně rozbil, mage na mysl krále Ferdinanda do wězení zagiti. Giž giž odbognjci do hradu se dostawše, hrubým homorem králi Ferdinandowi pohrůžky činili. Do slýše zbožný král, padl na kolena před křížem umučeného Spasitele, a co nehowracněgi se modlil.¹³⁾ A hle! w tom zazněly polnj trauby lidu bogowného gemu ku pomoci spěchagjciho, taťže odbognjci poděšení aupřkem z hradu utjkali, gináť se nedomnjwagjce, než že wogšto na ně nasražené ge schytá a schytané o hrdla připrawj. A tať i hrabě z Thurnu, zlostj hoře, táborem se hnul a k Praze spěchal. Na to král Ferdinand II. do Frankobrodu nad Mohanem se odebral, kdežto císařem řjmským učiněn gest. Do kdynž w Čechách se rozhlásilo, wolen byl za krále, ač nikoli gednomyslně, Fridrich falcký hrabě, wolenec při Reyně. — Množj kurfirsstowé Fridricha, an na myslí měl, korunu čestau, genž králi Ferdinandowi dě-

¹³⁾ Časopis pro katolícké duchowenstwo. Sedmý ročnj bžh. Krátká zpráva stranu rozbrojů o kalich sc. od Jana Nep. Zimmermanna. W Praze 1834.

dičným právem, i řádným korunováním přináležela, přigiti, na bezprávný pozorna činili; ponawrhujce, že král Ferdinand II. svého práva brannau rukau dobýwati a hágiti bude. A wšak Fridrich dbý na gich maudré ponawrženj nemage, hlasu své manželky Alžběty, rozené Angličanky, uposlechl, genž pravila: že tdný se neostýchal ruku dcery krále anglického požadati a gi za manželku wjiti: i toliř rečownosti do sebe mjtí mí, královstwj přigiti.¹⁴⁾ Na to Fridrich s chotj a s wešřerau swau robinau do Čech se wydal, a pař léta Páně 1619 dne 4. Bistopadu se swau chotj Alžbětau za krále českého neráwě korunován byl. A wšak kralovánj geho toliř přeš gednu zimu trwalo, an Ferdinand s pomocj přjtele své mladosti, Maximiliana, wéwodny Paworského, wjítějw w bitwě, na Bjlé Moře 1620 dne 8. Sjgna swedené, na swúg dědičný trůn zase došedl. *Historie*

Léta Páně 1627 král Ferdinand II. s chotj swau Eleonorau, a se swým nenstaršjim synem, arciwéwodau Ferdinandem zase z Wjdně do Prahy se odebral. Král Ferdinand II. české stawý požádal, by Ferdinand arciwéwoda za nástupce a krále českého korunován byl; k čemuž stawomé swolili, a Ferdinand arciwéwoda léta Páně 1627 dne 27. Bistopadu ob tehdegšjho arcibiskupa pražského Arnošta z Harrachu s welikau sláwau korunován byl. Král Ferdinand III. po smrti otce svého krále Ferdinanda II. na trůn český došedl; a brzy na to do Prahy přišed, se stawý stranu šwedské wogný se uradil, by proti Šwedům, genž za panovánj krále Ferdinanda II. německým proteřtantům s králem swým Gustawem Adolšem na pomoc, gařž pravili, přitáhše, wešřerau Germanii, gařž i naši rozmilau wlast mečem a oh-

¹⁴⁾ Pelzl's Geschichte der Böhmen II. Theil.

něm plenili a pálili, dále válčeno bylo. Vědomo, která Švédové grabau Arnosta z Ottwaldu s vůdcem svým Königsmarkem, malostranského města pražského se zmocnili, i staré město dobývali, která ale českou statečností zadržáni byli, brzy na to po uzavření přehádkyho pokoje (1648) z českých dedin se vyklidili.

Potom léta Páně 1654. po smrti syna svého Ferdinanda, kterého v roce 1646 pod jménem Ferdinanda IVho za nástupce korunovati dal, a který léta Páně 1654 zemřel, — král Ferdinand III. do Prahy přigel; z čehož věrní Čechové velmi se radovali, přesvědčení gsauce o lásce neymilostivějšího krále svého, kterýžto český národ i jeho gazyt, v kterýmž dobře zběhlý byl, velmi miloval. Kdykoli v Praze přebýval a při službách Božích přítomen byl, s lidem v chrámu Páně shromážděným, píše nassi starobylau: „Swatý Wáclawe, wévodo české země atd.“ s zvláštní zbožností zpíval, a sice tak zřetelně a hlasitě, že nad všední hlasy slyšán byl.⁴⁵⁾

Toho též času korunována byla choť krále Ferdinanda, gažoz i syn jeho arcivévoda Leopold gažozto nástupce a král dědičného trůnu českého.

Po smrti krále Ferdinanda, král Leopold I. na trůn český dosedl. Po slavném pohřbu svého milovaného, zbožného otce krále Ferdinanda III. odebral se král Leopold beze vsí slávy u vsí tichosti do Prahy, kdež za celý rok pobýv, mnohé užitečné zákony vydal. Za panování toho znamenitého krále nasse rozmilá vlast žádným vtrhnutím nepřátelským sužována nebyla; a vsať k válkám, gež král Leopold I. s Turky a s Rudolfelem XIV., králem francouzským vésti, okolnostmi přinucen byl, penězi i válečným lidem Čechové přispěti museli. Za toho času (1688) velice nešťastí Prahu potkalo. Rudolf, to-

⁴⁵⁾ Pelzel's Geschichte der Böhmen II. Theil.

tiž král Francouzský, padesáte zaumyslných nagal zlo-
synů, a nagaté vsudny po císarštych dědinách, by zna-
menitá pálili města, rozšílal. Uš 30 těchto nagatých
vrahů i do měst pražských se vkradlo, kdež dne 21.
Června v starém městě dům u černého orla, naproti
sv. Walentinu, zapálili. Plamenem kolem slehagj-
cjm brzy se chytilo židovské město, genž za dvě ho-
diny docela vyhořelo. Mnoho set židů o život při-
šlo. Dne více a více se zmáhagjci v starém i
novém městě pražském mnoho chrámů a krásných pa-
láců ztrávil. Brzy na to gedu z těchto nagatých
padauchů, který Wamřinec Procházka Saul, na au-
myslu mage, na koňském trhu podobně oheň založiti,
polapen a gat byl. Zákeřnjš ten vsjekto wznal;
načež mu nepřvré rozpálenými klesstěmi prsty odtr-
hány, a pak v horaucj hranici umržen byl.

Král Leopold I. léta Páně 1705 ve Wjdni u-
mřel, a po geho smrti nejstarší syn arcivéwoda Jo-
sef na trůn český dosedl, kteržto ani fortunován ne-
byl, poněwadž porád s nepřátely swého v Pánu ze-
snulého otce wálčiti musel. Léta Páně 1723 mladší
syn krále Leopolda I. král, Karel II., gažto císar
řjmšty toho gména **IV.**, v Praze fortunován byl. **VI**
Král Karel II. se swau chotj Alžbětau Kristinau a
s dvěma arcivéwoděyněma, Marij Theresij a Marij
Annau, u weliké sláwě do Prahy ku fortunowaci při-
gel. Český národ welmi z toho se radowal, an giž
76 let pro uštawičné wozny nic podobného v Če-
chách se nedálo. —

Pět set českých Pánů a rytjřů, v bráhém, třpy-
tjcm se oděnj na bugných ořjch wsřjc wygelo, we-
dauce krále do měst pražských, kdež ho wesškerá slech-
ta a walnj zástupowé lidstwa u welikém radowánj,
promoláwánj a plesánj přimjitali. Na to stawowé
se šhromáždjwisse, wěrnost a poslussnost králi přjsaha-
li; na to král Karel II. na hradě pražském od teh-
degšjho arcibiskupa Ferdinanda, hraběte z Kühnbur-

ku s velikau slávau korunován byl. Král Karel II. umřel w Palbthurnu w Uhřích, a po smrti geho na trůn český dosedla nejslavnější dcera, arcivévodkyně, Maria Theresia. Proti ní se zaslabilo 6 nymocněgších knížat Evropy, na myšli magice, gi o vládu připraviti. W těchto strašných důležitostech, mocnými nepřáteli sklíčena velitelkyně nejprvé k chrabrému národu uherskému své autočistě vzala. Byloť to srdce gimagie podjvanej, an dobrotivá máť Maria Theresia, něžné robě, arcivévodu Josefa na ložtech magie, k stavům uherským mlumila, řkauce: „An w strašných žigeme dobách, ode všech opustění gsauce, gestíť Mám, vás o nepřátelstém wtrhnutí do našich zemí zpravití. Gde tu o naše královské dědiny; gedná se o zachování Mase i Massích dítě. — My tedy k vám se utíkáme, na věrnost, zbrog a udatnost uherského národu se spoléháme, mraucně stavy tohoto našeho dědičného královstwj žádáme, by nám w této straši radau i skutkem nápomocni byli.“ A tu, z poslewu vytaseny bříncely meče; a pohlédnutím na welšoduffnau velitelkyni swau i na něžné robě rozníceny Uhři, gedněmi ústy wolali: „Moriatur pro rege nostro Maria Theresia! Vitam et sanguinem damus!“ (*) Po skončených válkách, gi miž i naše rozmilá vlast w negedné twárnosti trápena byla, a po nawrácení přejádaucího počoge, královna Maria Theresia, léta Páně 1743 dne 29. Dubna do Prahy se odebravši, u velikém radování a povolávání věrného národu českého wjtána byla; za 48 dnj w městech pražských, kdež i s velikau slávau dne 12. Května korunována byla, pobývši. Posvátný obřad konal Jakub Arnost, Hrabě z Lichtensteinu, biskup Olomucký. Pražský Arcibiskup hrabě Manderscheid na panstwj nemocí zdržán

(*) Umřeme pro krále našeho Marii Terezii! Život a krev najabjme!

byl. — Král Josef II. již za panování své zbožné matěře spoluředitelem všech dědičných zemí byl. Po něm na trůn český dosedl král Leopold II., kteréhožto léta Páně 1790 dne 6. Zářij s choťí svou Marií Ludovikou v Praze korunován byl. S gaškou slávy vše se dalo, vypravuge Josef Ferdinand rytíř z Bočku a Pollachu v své knize pod názvem: „Kronungs-Ceremoniel des Kaisers Leopold II. und der Kaiserinn Maria Luise, Infantin von Spanien“ als König und Königin von Böhmen, Wien 1791, sepsané.

Po krátkém panování krále Leopolda II. na trůn dosedl král František II., kteréhožto léta Páně 1792 dne 9. Črpna na hradě pražském slavně korunován byl. —

W gaš strašných okolnostech král František na stolec svých otců dosedl; gašé baře strašných wogen hned na počátku geho slavného panování zuřily, a gaš hrůdinskau rukau všecky své nepřátely potiel, wůbec známo. Wědomo také, gaš mnohé a užitečné ústawy za geho slavného panování w naši rozmilé vlasti založeny byly; a gaš milostivý král o to pečoval, by vědecký okres wšelikého umění po všech dědinách wíce a wíce rozšířen byl, a zbožnost wšude wíce a wíce se zínáhala.¹⁶⁾ Dále praví o něm spisowé:

„Wenige Fürsten haben schon vor ihrer Thronbesteigung so allgemeine Liebe und Zutrauen errungen, als Kaiser Franz I., wenige aber auch daszepter unter trüberen Ausichten ergriffen. Die Vorsicht hat den Ugeliebten gerade in der schwersten Zeit als schützenden Engel gesendet, um den Ge-

¹⁶⁾ Trauerrede bei der von der k. k. Karl-Ferdinandeischen Universität veranstalteten Todtenfeier nach dem Ableben weiland Sr. k. k. apostolischen Majestät Franz I., Kaisers von Oesterreich, Königs von Ungarn, Böhmen u. c. den 21. März, 1835; gehalten von Jakob Weer, Priester des ritterlichen Kreuzherrnordens mit dem rothen Sterne, Dr. und Professor der Religionswissenschaft u. Prag 1835.

gensatz der Willkühr zur Gerechtigkeit für alle kommenden Geschlechter neben einander aufzustellen.“¹¹⁾

A tak podawšše laškawým čtenářům krátké zprávy o korunowánj w Čechách: ku popsánj letosnjho korunowánj nasseho neymilostiwěgšjho krále Ferdinanda V. přikročugeme. —

Slawno st korunowánj
Geho cisařské králowské Magestatnosti
FERDINANDA I.
za krále českého.

Na začátku měsíce Germna bylo od wysoce slawného cjs. král. zemského řízenj českého následugicj uzařenj Geho cisařské králowské Msti. weřegně w známost uvedeno:

My Ferdinand Prwnj z Boží Milosti Cjsař Rakauský; uherský, český, Lombardský a Wendtský, Salický, Rodoměrský a Tyřský Král; Arcikníže Rakauský, Markhrabě Morawský, Wéwoba Slezský atd. atd. Wšem i každému wěrnému a poslusnému poddanému Nassemu ze Staru Preátského, Paníského, Rytířského, též Městského, gačé kolim důstoznosti, auřadu neb podstaty oni w Králowstwj Nassemu důbičném gsau, milost Nassi Králowstwu, též wšsecko dobré wřazugeme. Wěrnj Milj! Poněwadž gsme uzawřeli, w prwnj polowici přjstjho měsíce Září při bubaucim

¹¹⁾ Was verdankt Oesterreich der beglückenden Regierung Sr. Majestät Kaiser Franz des Ersten — Herausgegeben von Adolph Bäuerle. — Wien 1834.

novém Sněmu zemském, kteréhož wypsánj prostředkem Patentův obzvláštnjch následowati bude, Korunovánj Rasse, gakožto Král Český, i také ono nehmilegssj Panj Manželky Rassi Gasnosti a Rášky předsobe wjiti: tedy wám s nehmilostiwěgssjm nařízenjm oznamujeme, abyste wesměs přjssstjho měsíce Září na ten den, — který ustanowiti My si gessťe wyměňugeme, ráno w králowském městě Rassem Praze, w místě obyčegném Hradu Pražského, gisťotně a nepochybně nagiti se bali, tam obyčegnau přjssahu bědičnau složili, a následowně při Korunovánj Rassem, gakož i nehmilegssj Panj Manželky Rassi, Gasnosti a Rášky, poslussně přjssťotni byli, gals na wás nehmilostiwěgssj důwěrnost Rassi stábdáme a powinnost wasse toho wphlebáwá. Na čemž se nehmilostiwěgssj wůle i aumysl Náš wuplnj. Dán w hlawnjm a sjbelajnm městě Rassem Wjibni dwadcatého dwátého dne měsíce Ledna, léta Páně osmáctistého třibcatého šestého; Panowánj Rasseho w prwnjm roce.

Ferdinand.

Ant. Fridrich Hrabě Mitrowský z Mitrowic a Nemysle,
Nepřwěssj Kanclér.

Karel Hrabě z Szaghi.

Frantisseľ swobodný Pán z Pillersdorfů.

San Limbel Rytjř z Eilienau.

Ad Mandatum Sacrae Caes. Regiae

Majestatis proprium:

Martin Eduard Ritter.

Na to veřejně oznámeno, že G. c. k. Mst. uza-
mřiti ráčila z ohledu svého korunovánj wgezd swůg
do hlawnjho města Prahy dne 1ho Zátj držeti, slib
dědičné poddannošti od pánů starů spogeného králo-
swj českého *) 3ho Zátj přigmauti, k slawnému koru-
nowánj 7ho Zátj přistaupiti, a 12ho Zátj Gegj Mst.
Marii Annu Karolinu Pau, cjsařskau chot swau, za
králownu českau korunowati dáti.

Přijezd slawný **) počne se od domu wogenských
wyslaužencůw před Skarljnem, odkudž Geho cjs. kr.
Mst. we zwláštijnj ozdobě a sláwě od swých neynwěššjch
dwořenjnů, od slawných starů českých a od stráže wo-
genské a městské, při plesánj weškerého lidu, při zwo-
něnj po wšech čtyrech městech, a hlučné střelbě po hrad-
bách městských sřze slawně okrášlenau Prahu k swé-
mu králowskému zámku dopromázena bude.

U pořickě brány uwjtána bude G. C. Mst. od
měšťanoštn hlawnjho města Prahy při podánj kljčů
města na mije pozlacené; kterých ale G. Mst. slown
milostiwými a důwěrnými, gať nad městským řjzenjm,
tať nad wěrností a oddaností Pražanů, gemu i na dá-
le ponechá.

Nynj se drží slawný wgezd sřze pořickau, celet-
nau ulici, po staroměstských náměstjch, sřze jezuitské
ulice, přes most, sřze mosteckau ulici po náměstj ma-
lostranském, ulicj oitruhowau přjmo ke hradu; kdež z
lewé strany mřjže dworu králowského, zámecký heyt-
man na pozlacené mije zase kljče od králowského zám-
ku podá, řečj neynponjženěgšj krále a Pána wjtage;
gež ale opět s milostiwau odpowědj obdrží.

Odtud gde průwod ku chrámu sw. Wjta, kde před
kaplj sw. Wogtěcha G. c. k. Mst. od G. Exc. Mey-

*) Čech, Morawj a Sléška

**) Přijezd má se státi přes Brno, Litomyšl, Hradec a Brandeb.

vyššího Purkrabj, u přítomnosti nejvyšších stavů a auřadů řečí nepořádnější uvoztán bude; načež G. c. f. Mst. při hřmění děl, zvonění a hudbě všech k poljbenj ruky přivustj.

Na to ráčj wstaupiti do ozdobené kaple sw. Wogtěcha, kdež Mend. Arcibiskup Pražský, obstaupen ob všech w. d. biskupů českých a morawských, kapitolj pražské a všech prelátů, G. c. f. M. ob čtyř pražských p. šarátů Zehnského, sw. Gindřišského, sw. Mikulášského a sw. Štěpánského pod baldachyn přigatau, řečí latinskau přivztá; na kterauž od G. Msti. milostiwá odpowěb dána bude. Napotom klesne na polstát zlatohlawowý, kdež Arcibiskup weliký zlatý kříž s ostatky umučenj Páně od cjsare a krále slawné paměti Karla IV. sem barowaný k poljbenj podá.

Odtud powštanau G. cjs. kr. Mst. doprovázeti se bude ob wesškerého slawného duchowenstwa a slawného urozenstwa pod týmž baldachynem do chrámu sw. Wjta, kdež mu p. arcibiskup swěcenau wodu podá; a tu poklesne před hlawnjm oltářem na zlatohlawowé klesádko, za kterýmž podobná stolice se nalezá. M. P. Arcibiskup Pražský obrácen ob oltáře k Geho c. kr. Msti. následugjcj modlitby bude konati:

Ant. v. Wywolil ho sobě Hospodin. (Deut. 26, 18.)

r. A wznesseným ho učinil přede všemi králi.

v. Před twáří králů ho oslawil, a nebude zarmaucen. (1. Mach. 14, 39.)

r. A wznesseným ho učinil přede všemi králi země.

v. Sláva budiž Bohu Dci, i Synu i Duchu swatému.

r. Gažož byla na počátku, tak budiž až na věky.

Ant. v. A wznesseného ho učinil přede všemi králi země.

v. Bože spráwu w králowstwj králi den. (Žalm 71.)

- r. A spravedlnost swau synu kralowu.
 v. Hospodin spasena ucin krale nas-
 sheho. (Žalm 21, 9.)
 r. Bože můj! genž w tebe daušá.
 v. Sešliž Gemu pomoc ze swatyně, (— 19, 3.)
 r. A ze Sionu ochraniž ho.
 v. Nechť proti němu nepřítel nic ne-
 prospjwá, (— 88, 11.)
 r. A syn nepravosti ať mu neusskody.
 v. Budiž pokog w mocnosti twé, (— 121, 7.)
 r. A hognost we hradech twých.
 v. Pane wyslyš modlitbu mau, (— 53, 4.)
 r. A wolánj mé k tobě přigď.
 v. Pán s námi, (Exod. 10, 10.)
 r. S s duchem twým.

Modleme se:

S Bože, w kteréhožto rukau gfau srdce kralů,
 naklon ucho milosrdenstwí swého k prosbám poníženosti
 naší, a služebníkú swému Císaři a Krali našemu Fer-
 dinandu, řízenj dle své maudrosti uděl; aby radu z
 praudů twých wywážegé, tobě se ljbil a nade wšedka
 kralowstwí se stkwěl.

Poden Hospodine, prosíme, služebníkú swému
 Ferdinandu krali našemu pravici nebeské pomoci, by
 tě celým srdcem hledal, a co slusně žáda, dosáhnauti
 zaslaužil.

S Bože, kterémuž wšškerá moc a důstognost slau-
 žj, uděl tomuto služebníkowi swému, krali našemu
 Ferdinandu prospěšný aučineš své welebnosti; w které
 by wždy tebe slýchá, a tobě we všem zalíbíti se sna-
 žil. Sfrze Sežjše Krista P. n. Amen.

Na to následuge Te Deum laudamus, a pože-
 hnánj od Arcibiskupské důstognosti.

Nynj se pozdwižne kralowšká Majestatnost, a
 kralj od wšškerého duchowenstwa wyprawážena k

schodům královského oratorium; zde se duchovenstvo odstraní, a královskou Mst. vyprováží nyní veškeré slavné urozenstvo po chodbách zámeckých až ku vlastní komnatě.

Děj se slavnost toho dne skončí.

Slib dědičné poddanosti v království českém,

což letos 3ho září má býti.

Před korunováním skládají věrní a poslušní Stavové spogenného království českého slib dědičné poddanosti; což takto se děje:

Dle neymiloslivnějšího rozkazu Jeho královské Msti. v určitý den věrněposlušný Páni Stavové ve veliké rytířské světnici na hradě pražském se shromáždí, a to na znamení, když velkým zvonem, sv. Sigmund nazvaným, o 6té neb 7mé hodině ráno se dalo. Načež G. L. Mst. v oblíbené hodině ze svého pokoje přes dlouhý zámecký průchod do hlavního kosiela sv. Váta na hradě pražském do své královské kaple v tomto pořádku jíti ráčí:

1. Gdau královští panoskové se svým ředitelem.
2. Páni Stavové, a to stavu rytířského a panského, pať velebné duchovenstvo, též páni komoři bez rozdílu a přednosti.
3. Zagné rady dle přednosti.
4. P. Neymyšší Maršálek v království českém s obnaženým obhčegným královským mečem.
5. Jiti ráčí G. L. Mst. v svém bohatém zlatohlavém dworském oděvu, přes který řáb zlatého rouna zavěšen gest; v pravo i v levo rytířstvo na ozdobených koních se běře.
6. Za G. K. Mstj. trochu v levo Neymyšší král. Komoři.
7. Královských gard setníkůvé.

Když G. F. Mst. do nadřečené kaple, (genž červeným aksamitem vnitř obestřena, a napřed do kostela dolů, na obyčejný způsob zlatohlavem přeměšena gest), přigde, položí Pán Nejvyšší Maršálek obnažený meč na připravený a červeným aksamitem pokrýlý stolek, a gde pobočnjma dveřma s levé strany kaple té na blauhau pawlač, na které poblé král. dwořanů stojí páni biskupové s kapitolau a s ginými iužulowanými preláty královstwj českého, též ošatnj stavové, genž G. F. Mst. předešli, gať mnoho gich tu státi mohlo; druzj ale dolů do kostela se odeberau.

Pať se započne Mše sw., kterau Veni Sancte Spiritus předchází. Při Mši sw. geben asistent po Dbětowanj, řaděnj, (incensum) a pať při Agnus Dei pacifikál i nádobu k pokropenj G. F. Mst. přinese, při čemž wždy královstwj sacelan předchází; a pať geben z přistogjcjch pánů biskupů, přinessený pacifikál k poljbenj a nádobu k pokropenj G. F. Mst. podá.

Po dušonané mši sw. wezme P. Nejvyšší Maršálek z podotčeného stolu obnažený ten meč; pať G. F. Mst. se zdvihne, a an předcházegj Pán Nejvyšší Maršálek, též společnj Stavové královstwj českého, královstwj dwořané a ginj weledůstognj pánowé, do saubné neb zemské světnice se odebere, a tu na připravený majestát neb trůn, z červeného aksamitu wyhotowený, pod nebesy z červeného zlatohlavu a zlatem premowanými, se posadí.

P. Nejvyšší Maršálek poblé G. F. Mst. na pravici na druhý stupeň s obnaženým mečem, kterýžto wždy wzhůru drží; a poblé P. Nejvyššího Maršálka prwnj kr. nejvyšší dwornj správce, twárij k G. F. Mst. obrácen se postawj.

Když pať i ošatnj páni, rytjřstwo a prelátj královstwj českého na swá mjsta se postawj, zdvihne se p. Nejvyšší dwornj správce, a po učiněné

GRMsti. hluboké pokloně, ve gměnu GRMsti. k V. Stavům v českém gazyku řeč koná, na kterau P. Nejvyšší Purkrabj též v českém gazyku ve gměnu pánů Stavů odpovídá.

Pať na to přiblíží se Nejvyšší Kancelér, a po učiněné GRMsti. nehybně pokloně a křeče na horéjším stupni, od GRMsti. v krátkosti nehybnějším poručení, stranu přednesení vykonánu býti magjeho slibu dědičné poddanosti, přigme; náčež dotčený P. Nejvyšší Kancelér hned zase na své místo se odebere, a pať to nehybnějším poručení krátké auctj přednesení též v českém gazyku učinj.

Na to GRM. v nejvyšší Dsobě k Stavům řeč učinj. —

Potom P. Nejvyšší Purkrabj zase ve gměnu Pánů Stavů odpovídá. —

Pať se čte slib dědičné poddanosti, genž znj: „My společnj Stavové Královstvj českého, přisáháme Pánu Bohu Všemohajcímu, Blahoslavené a bezposkvrny počaté Panně Marii, Matce Boží a Vám Nejvyššímu velkomocnému Knížeti a Pánu, Pánu gakožto králi českému, našemu právě dědičnému Pánu, Vášj Královské Milosti dědicům z Vášj Královské Milosti Krve a Kmene dle toho Nehybnějším vygádření pochazegjcm dědicům a budaucjcm Králům českým stále věrni a poslušni býti, a nikdy vědomě v radě té a spolu s jinými, kdežby se co proti Vášj Královské Milosti Dsobě, vzácnosti, důstojenstvj, řádu, právu, před se bráti chtělo, nebývati, tjm méně pať k tomu povolovati aneb přístupovati, nijádným způsobem, nýbrž Vášj Královské Milosti, i též dědiců Vášj Královské Milosti, budaucjch Králů českých vzácnosti, dobrého a užitečného vyhledávati a sedrovati; a kdybychom tomu srozuměli, žeby něco proti Vášj Královské Milosti předsebráno a gebráno bylo: tomu věrně odpjrat.

chceme a máme, a Basi Královské Milosti bez meš-
stánj výstrahu dáti, a to vsedco, což poslušnému
poddanému Brchnosti své dědičné činiti náležj, věr-
ně a upřímně bez vselického ostýchánj konati. Toho
nám račiž dopomáhati Pán Bůh vssemehaucj, Vla-
hoslavená a bez poskvrny počatá Panna Maria,
Matka Boží a vsšickni Swatj." —

Slib tento Čechové w češtině; ti ale, genž če-
stj neuměj, w němčině porýkawaj. Starové swět-
stj přisahaj s třemi wzhůru wzhdwíženými prsty;
duchownj staw prsty na prsa klade.

Po wykonaném slibu dědičné poddanosti k po-
ljběj královské ruky se přikročj, genž od stawů kle-
če se wykonává. —

K poljběj ruky královské přistaupj :

- a) P. Arcibiskup.
- b) Ginj P. p. Biskupové.
- c) Společný duchownj staw.
- d) Staw panstý; a mezi tjmto nejprvé knížata dle
swe přednosti.
- e) Nejvyššj auřednjci zemstj stawu panstého.
- f) Zegné rady dle swe přednosti; potom ostatnj staw
panstý bez přednosti wesměš.
- g) Staw rytýřstý bez přednosti.
- h) Staw měststý, t. g. poslowé z král. třech měst
pražstých, král. swobodných a hornjch; též bez
rozdjlu a bez přednosti. —

Po dokonánj toho GKN. ze swého trůnu wstá-
ti a do swých přibytků zase odebrati se račj, načež
w den od GKNsti. určitý slavné korunowánj násle-
duje.

D b ě a d
slavného Královského Českého
Korunování;

letos 7ho Zářj.

Když Nengasnějšsimu a Wellkomocnému Pánu a Králi, ode vsch a u welikém a znamenitém počtu shromážděných wěrně poslussných čtyř Stavů Královstwj českého, obněgný slib, neb přisaha dědičné poddanosti, w saudnj neb zemské swětnici na královském hradě Pražském, dle nemilostiwěgi ustanoweného řádu poslaupnosti, nypodaněgi složena gest: děge se slavné Korunování Geho Cisarské Královské Milosti Ferdinanda I., za Krále Českého, následujcjm způsobem.

Hlavnj chrám sw. Wjta, w němž korunovánj českých králů od starodávna se děge, gakož i kaple sw. Wogtěcha a Wáclawa, co neshkostněgi se ozdobj, a wse l slawnosti připrawj. To když se slalo, táhne w určitý den korunovánj, měřské wogsko mezi čtwrtau a pátau hodinau ráno, še swými wůdci na hrad Pražský, a tam na wylázaná místa se seřawj. —

Když giž wse w kostele i před kostelem dobře spořádáno gest, začne se mezi 6tau a 7mau hodinau, welikým zwonem sw. Sigmunda nazwaným, w kostele na Hradě Pražském zwoniti; a hned ti, genž při korunovánj znamenj královstwj nesau, do saudné zemské swětnice na Hradě Pražském se odeberau, odľudžge Nejwyšši zemský Komořj do přjbytku GKWsti. powolá, kdej se gim znamenj královstwj, totiž: Koruna, Wabľko řjše a Žezlo odewždagj.

Korunu nese Nejwyšši pokladu dozorce (Wbrist = Erb = Schatzmeister) a to u wyprowázení ostatnjch Nejwyššjch autednjků zemských, na čerme-

ných zlatohlavových polštářích; gaňož i ku Koruně náležející červenau atlasowau karkuli (čepičku pod korunu) do kaple sw. Wáclawa.

Gablko královské nese Meymýšši Sudj zemský.

Šešlo Meymýšši Pjisař w Královstwj českém. A kbyž do kaple sw. Wáclawa přigbau, znamenj královstwj na oltár sw. Wáclawa položj, kbež ge Meymýšši děbičný dveřj Strážný přigme; Páni ale a Meymýšši Kuřebnjci zemští zase zpátkem se odeberau, by Geho Královstwu Milost potom s průvodem ke kostelu doprovázeli.

Mezi tím šhromáždj se duchowenstwo, též také přítomnj Páni biskupové a preláti královstwj českého do hlavního kostela sw. Wjta na hradě Pražském; kbežto Pan arcibiskup Pražský (Konsekrator), kterému korunovánj w Královstwj českém přináležj, w určitém čase k wykonáwanj služeb Božjch se připravj (in Pontificalibus.)

D hodině 8mé GKN. z hradu do kostela s komonstwem, po westřz červeným a bjlým suknem přikrytých prknách, w následugjcjm pořádku, slavně bráti se ráčí:

- I. Gbau prostředkem, s obogj strany postaveného městského wogsta, královští panoskové s řebitelem swým.
- II. Zemští a dworští šlechticové staru Rytířského a Panského, dle své důstognosti.
- III. Královské tegné rady, dle své přednosti.
- IV. GKMi. Meymýšši Hofmistr w Královstwj českém.
- V. Následuge královský český Herolt w swém obřadnjm oděwu, w ruce wzhůru hůl pokoge držjci; na kteréz český lew w zlatě lýtj, na 60 dušátů tjže stogj, s nepřikrytau hlavau.

- VI. GKMstí. Nenyňěššj Maršálek w kralowstwj českém s obnaženým mečem sw. Wáclawa.
- VII. GKM. w Nenyňěššj Osobě gjti ráčj, pod zlatohlavowými, a s zlatým důkladným třepením wyhotowenými, na 8 bidlech, a w prostředku českým lwem opatřenými nebesh, gež p. měšťanosta, místoměšťanostowé a pp. Radnj obaž polně nesau.
- Po obau stranách GKMstí. gbau rytjři zlatého rauna, kralowstwj Komornjci, nenyňěššj Aučednjci zemstj, kralowstvé dědičné autady a tegně Radnj, a mezi nimi GKMstí. Nenyňěššj správce kralowstwj českého.
- VIII. W pravo w lewo setnjci kralowstwj oběnců.
- IX. Kralowstvé dworstvé a giné urozené Panj.

Mezi tjm p. Arcibiskup (p. t. consecrator) s welebnau kapitolau Pražskau, a ginými infulowanými Preláty kralowstwj českého, s průwodem ze sakristie do kostela až ku kostelním dveřím u kaple sw. Wáclawa se uchýlj, Geho Kralowstwu Gasnost nenyňěššj očekáwage.

Rdnž gehu Kralowstvá Milost fe dveřím kaple sw. Wáclawa přigjti ráčj, přimjta a pokropj P. Arcibiskup GKM.; též také GKMstí. onenzlatý krjž s ostatky umučení Páně, o kterém na stránce 29 praweno, k poljbenj podá.

Potom hned GKM. do kaple sw. Wáclawa odebrati se ráčj, kdež, gaž giž praweno, půda čerweným a bjlým sukrem přikryta, a před oltářem křesadlo a stolice s zábradlím ozdobeným stogj, a kde w zabedeněj (retiráde) čerwenau, damastrowau koltrau zastřeném GKM. kralowstwj oděwem se objwati ráčj, který w gednom zlatými krajky zapremomaném, aužké, až k rukawum zasspičatéle rukawy magjcjm, obdlauhlém, a až na paty gdaucjm rauchu, z farmazincowého atlasu

pro pomazání žadu něco otevřeném, pentlemi zavázaném záleží; pravý také rukáv až dolů za ložet gest otevřen, a knoflíčkem zamknut: pať w gednom přes tentýž oděw napřed křijem přes sebe wisjcm, z farmazinowého zlatého grisetu wyhotoweném, a zlatým farmazinowým hedbáwným třepenjm welikém a šírokém rauchu, a dále w gednom přes ten oděw a rauch ošolo těla gdaucjm pasu, z podobného farmazinowého zlatohlavu, a pať zase w gednom přes to se beraucjm, a gednjm gaťz takým wlečenjm opatřeném, ošolo na koncjd něco málo, na hoře u křku wšak šilně a hluboce, na způsob dolů wisjcmho obogťu, hermelinem ozdobeném a wyloženém kralowštem pláštj, posléz w gednom páru atlasowých farmazinowých střewjců. Přes tento oděw zawěšj GKMšti. Nenywěššj zemšťj Zprávce řád zlatého rauna; gaťož pať i domácj korunu GKMšti. na hlavu wšlawj.

Gaťz společné duchowensřwo na podobnutý způsob u kaple sw. Wáclawa nagiti se dalo, a proti wchodu na horu do křru se postavilo: tať též ke dwěrjm dotčené kaple, a spolu do nj čtyři faráři kralowšřých měst Pražšřých, křetř sw. osiatřj, a šest kralowšřých panosřřů, křetřj poblé nich hořjcmj wostrowé pochodu ně nesau, se uchýlj. Kdýž giž wšse na takowý způsob připraweno gest, GKM. z kaple sw. Wáclawa, w swém kralowšřém oděwu, a s korunau domácj na hlavě, při ušlawičném trub a bubnů zwuťu, s těmi, křetřj do kaple puřřtění byli, totiž: s dworšřými auřady a s šlechtici, křetřj dědičnj auřad ř posřuhowánj magj; pať s Pány Nenywěššjmi auřednjřj zemšťjmi a s dotčenými čtyřmi faráři, křetřj z oltáře sw. Wáclawa čtyři střjbrné prřnj obrazy, w nichž ostatřj sw. Wjta, Wáclawa a sw. Wogtěcha, pať sw. Anny, se nacházejj, wyzdwihnau, bráti se ráčj. A kdýž giž kralowšřé dědičné auřady dwa pozřacené a posřřjbrné s GKMšřj. žnaťem, Nenywěššjm Gménem a rořem malowané pec-

ny chleba a saubky & mlynem, též královská znamení
vyzdvihli: přistoupj Pan Arcibiskup (Consecrator)
až ke dveřím kaple sw. Wáclawa, a pať tuto modlit-
bu nad GKMšj. rjšká:

„Wšemohaucj věčný Bože, kterýž gš služebnjka
swého Ferdinanda, Královšau důstognostj zwh-
ssiti ráčil, denž, žádáme: by w běhu wěku tohoto, o
wseobecné dobré pečowati mohl. Sfrze Ježíše Kři-
sta, Pána nashcho. Amen.“

Na to kněžstwo k weskému oltáři w následugjcm
pořádku se beře:

Nařed krácej nejmladšj z pp. farářů Pražských.
Za njm nese kapelnj umbellu; woble kterěz z prawé a
lewé strany dwa akolyté horjci swjce na stříbrných
swjcnedch nesau.

Za nimi gdau akolyté w superpelicejch; kteřj ar-
cibiskupské kľeablo přistawugi a odstawugi. Na ně
následugi čtyři metropolitánsstj vikarišlé w superpeli-
cejch; totiž dwa staršj ku kabitelnici a loďce, dwa
mladšj ku wigilančnj swjci a k ěremiálu (lúnorauchu)
arcibiskupskému. Pať pokračugi dwa kněžj k podá-
wánj infule a berly arcibiskupské.

Na ně následugi čtyři pražstj p. p. farátowé,
nesauce nadzgmjněné stříbrné sochy.

Za nimi kráčegj p. p. opatowé a preláti w plu-
wiáljch; bez asistentů.

Na ně následuge křjž arcibiskupský; který ob ged-
noho z pražských pp. farářů nesen býwá; a při něm
z obau stran akolyté w superpelicejch.

Gned za křjžem postupuge d. kapitola pražská chrá-
mu Páně sw. Wjta, w plumiáljch a infuljch.

Za nj dwa p. p. biskupowé, gaľořto arcib. as-
sistenti, w plumiáljch a infuljch.

Na ně následnge n. d. p. Arcibiskup, w plumiálu,
infuli, & berlau, wyptowážen ode dwau swých cerno-
nářů, a nořce šlepu.

Za nimi pak následují:

- I. Královští panovníci.
- II. Dvorní a zemští šlechticové stavu rytířského a panského; u prostřed nich také královští komorníci všeměš a bez rozdílu.
- III. Královské tégne rady, dle své přednosti.
- IV. Královský český Herolt, v svém oděvu.
- V. Nejvyšší dědičný dvéřj Strážný.
- VI. Dva Nejvyšší dědiční praporečníci (Erbschutzhutten); čtyři své praporce minulého dne do kape sv. Václava odnésti dali. V pravo gde Nejvyšší Praporečník stavu Panského s praporem červeným a zlatem krumplovaným, a v levo Nejvyšší dědičný Praporečník stavu rytířského, s červeným, stříbrem krumplovaným praporem, na němž u prostřed na gedné straně sv. Václav, a na druhé straně znak království českého, a okolo znaku znaky všech přiměřených dědičných zemí. —
- VII. Nejvyšší dědičný Komorník Stříbra (Silber-Kämmerer) v království českém.
- VIII. Nejvyšší děd. Kuchní (Küchen-Meister).
- IX. Nejvyšší dědičný polladu Dozorce (Schatzmeister) a Nejvyšší dědičný Podstolj (Erbschatzsek) s pozlaceným pecnem chleba.
- X. Nejvyšší dědičný Číšník (Mundschentz) s pozlaceným saubkem, a gemu po boku Přistojící (Assistent) s posířbřeným víným saubkem, a na pravici Nejvyšší dědičný Kragec (Erbschneider).
- XI. Nejvyšší dědičný Zprávoce dvorní (Hofmeister).
- XII. Nejvyšší král. Pisar s královským žezlem.
- XIII. Nejvyšší Kuchebníci zemští stavu Panského.
- XIV. Nejvyšší Pan Purkrabj s českou korunou; na pravici jeho Nejvyšší Sudj dvorský, a na levici Nejvyšší Kanclér. —

- XV. Nenyňěšši žpřáwce w křálowstwě čestém. —
 XVI. Nenyňěšši Maršálek w křálowstwě čestém.
 XVII. Za Nenyňěššim Maršálkem giti ráčj GKM. w swém křálowstvě oděwu, s korunau domácj na hlavě, mezi dwěma GKMsťi. přistogjcjmi pp. biskupy (episcopi parati); s obau stran gdau Křtjčí zlatého rauna.
 XVIII. Za Nenyňěšši GKMsťj. wšak něco w lewo gbe Nenyňěšši Komorník.
 XIX. Křálowstvě dworstvě a pánů nenyňěššich Auřednjků zemstých, a giných křálowstých dworěnjinů manželky a giné panj.

Když takowým způsobem GKM. do presbyterium přigjti ráčj, prozpěwuge se po umlknutj trub a bubnů:
 „Hle gá poslli angela swého, kterýžby šel před tebau, a ostrýhal tě na cestě, a uweďl na mjesto, kteréž gsem připravil; štetřij ho a poslauchen hlasu geho, a nepřitelem budu nepřátel twých; a sužowati budu sužugjcj tebe, i půgde před tebau angel můg. Šraeli uposlechneš-li mne, nebudeť w tobě Boha nowého, aniž se klaněti budeš Bohu cizjmu; neboť gá gsem Pán.“ (Exod. 23, 20).

Gať GKM do presbyterium přigbe, hned na swůg podždwihnutými nebesy wywýššený křálowstvý stolec se wyždwihnauti a kleknauti ráčj; načež P. Arcibiskup následugjcj dwě modlitby křjá:

„Pane Bože! ty wjě a znáš, že pokolenj lidské samu mocj swau nigaťž obšťati nemůže; popřeg milostiwě, aby služebnjš twůg Ferdinand, kterého gsi lidu swému předstawiti ráčil, tať na twau moc spolěhl, gaťby těm, kterýmž předstawen gest, tolikěž prospěšným býti, a gim spomáhati mohl.“ —

„Wšsemohaucj věčný Bože! řediteli nebe i země, kterýž gsi služebnjša swého Ferdinanda k sláwe

království a důstojnosti vyžehnauti ráčil; popřeg žádáme, aby všech protivenství prážden i církevním darem pokoge tvého ohražen byl, a někdy v radosti věčného pokoge podle dobrotivosti tvé mgiti mohl. Amen."

Po wtříkánj modliteb těchto, přinesen gest pro P. Arcibiskupa stolec k velkému oltáři, a při tom všichni, kteří GKM. vypromázeli, po učiněné hluboké pokloně se na vykázaná místa a lavice odeberau; kterým ale místa vykázaná neglau, tam, kdeby bez překážky státi mohli, se odeberau. Přistojící dva GKMi. Páni biskupové, poučili se k sedablům, červeným sukrem potáhnutým a pro ně připraveným, a tu stoj. Královský Pan nejvyšší dvorní zpravce postavil se na pravo, a P. nejvyšší královský komorník na levo královského trůnu.

Královští dědiční Audomé a nejvyšší Páni auředníci zemští s Heroldem na oboji straně královského trůnu dle své přednosti; však tak rozdělení, že v pravo nejvyšší Maršálek zemský s obnaženým mečem na dolejšíj stupni trůnu; královský Herolt ale na též straně na zemi, a oba královští nejvyšší dědiční Praporečníci proti velkému oltáři se postaví.

Infulované a jiné kněžístvo k straně epistoly na levoau stranu arcibiskupského stolce se postaví, a všichni modlitby s P. Arcibiskupem v tichosti řká.

Když P. Arcibiskup dotčené dvě modlitby stoge wtříká, posadí se na svůj stolec při oltáři k straně Evangelium.

Pať na to čtyři pp. faráři sv. ostatky na oltář postaví.

Páni nejvyšší auředníci zemští podají P. Arcibiskupovi Žezlo, Gablo a Korunu s bohatými, na kterých ležela, polštáři; gež P. Arcibiskup strže svého Přistojícího, na oltář položití dá.

Sw. Wáclawa meč ale zanechá w ruce své na pravé straně trůnu stogjci Pan nejvyšší Maršálek zemský.

Na to P. nejvyšší komorník zemský na stříbrné pozlacené měděnice, pobotčené pozlacené a posříbřené saubky a oba chleby strže nejvyšší dědičné auřady dvěma Přistogjci (Asistentům) P. Arcibiskupa podá, které oni na stoleček podlé oltáře stogjci a bjle přikrytý položí, a zase na swá místa se pouchýlí. Na to GKM. ze swého trůnu wstáti ráci, a s swau domácej forunau na hlavě u předchodu P. nejvyššího zpráwce zemského s holí prawomocnau a P. nejvyššího komorníka zemského, od swých přistogjcich pp. Biskupů k welkému oltáři weden gest; kdež GKM. před stupni stane. Načež obřad při korunování w Českých obnčegných se započne.

Starší z pp. GKMil. přistogjcich biskupů tato slowa w latinském gazyku *) k P. Arcibiskupowi promluwj:

„Nenďůstogněši Otče, žádá swatá matka cirkew katolická, abyšte přítomného dědičného Pána našeho k důstojenstwj Královskému posvětití ráčil.“

Načež p. Arcibiskup řečne:

„Welebíme Pána Boha.“

Na to GKM. s swým wyprovázením až k sedadlu před swým trůnem na zemi na tureckém koberci postaveném a zlatohlavem potaženém, giti, a s twátí proti oltáři na toto sedadlo posaditi se ráci: nápodobně oba přistogjci Pp. Biskupové něco napřed na swá sedadla, wšak taž na obě strany se posadj, že twát ne naproti oltáři, nýbrž gedem proti druhému, tedy mimo GKM. obrácenau magj.

*) Rozumj se, že wšeceto gazykem latiněm se řond.

Když tedy GKM. na dotčení, aš dva ložte od velkého oltáře posílané sebadlo se posadí : P. Arcibiskup k GKMti. uctíwau řeč drží.

Po skončení řeči P. Arcibiskupa přistoupí GKM. s wňš dotčeným wyprovázením zase k oltáři, a na zlatohlawový polštář klekne, kdežto GKMti. nemňšší bwmornj Zprávce domácj korunu s hlavy segme, a gi gebnomu králowštemu komornjmu služebnjku k držení odemždá.

Když toto wykonáno gest, P. Arcibiskup obložiw infuli, s wesskerým duchowenstwem nad ukloněným králem litanie o wšech Swatých se modlí, až k těm slowům „abys aurody zemské báti a zachowati ráčil.“ Po kterých P. Arcibiskup wstane, a berlu do lewé ruky wezma, takto GKM. žehná.

„Abys služebnjka swého Ferdinanda, kterých za krále korunován býti má, požehnati ráčil. — Zě prosíme uslyš nás.“

„Abys služebnjka swého Ferdinanda, kterých za krále korunován býti má, požehnati a posvětititi ráčil. — Zě prosíme uslyš nás.“

„Abys ho na trůnu králowstwj tohoto, posilowati ráčil. — Zě prosíme uslyš nás.“

Klečce i ostatnj biskupové GKM. též swatým křížem žehnají. Na to p. Arcibiskup se posadí ; a říkají se dále litanie :

„Abys nás uslyšeti ráčil. — Zě prosíme uslyš nás. Beránku Boží, genž snjmas hřichy swéta atd.“

Král klečj, biskupové obložiwše infule, klečegj ; P. Arcibiskup pak obrácen k GKMti. se modlí řka :

„Otče náš, re.

A neumoď nás w pokušení :

Ale zbaw nás oť zlého.

Spasena učiň služebnjka swého Pane,

Bože můj daufagjcjho w tebe.

Vubíž mu Pane věžj mocnou,
 Od twáři nepřjtele.
 Nic neprospjwen nepřjtel nad ním,
 A syn nepravosti nepřičiníž usťkbiti gemu.
 Pane usľhš modlitbu mau,
 A wolánj mé k tobě přigď.
 Pán s wámi.
 S s duchem twým.

Modleme se:

„Vztáhni Pane, k tomuto služebníkú swému, pramici nebesťé pomoci; aby tebe celým srdcem pohledáwal, a co sluffně žádá, dosáhnauti zaslaužil.“

Činěnj nasse, prosjme Pane, milostj swau přede-gdi, a pomocj swau prowod, aby wsecky nasse modlitby a činy od tebe wždycky se počjnaly a skrze tebe počaté se skonávaly. Skrze Krista, Pána nasseho. Amen.“

Když tyto modlitby se dokonaly, králowšťá znamenj, též také wňš gmenowané dwa pecny chleba, a dwa saubky 'wjna na oltár položený gsau, a P. Arcibiskup mši sw. toho dne započne; a mše sw. pořád slaužena gest až k Alleluja; kdež pak ku králowšťému korunowánj tjmto způsobem se přikročí:

P. Arcibiskup k welkému oltáři přistoupj; a G.M. u wyprawázenj dwau přistojicjch P. Biskupů ze swého stolce k welkému oltáři se wňzdwyhnauti, a dříwe na dolegšjím, a po krátké řeči P. Arcibiskupa na hořegšjím stupni Oltáře na zlatohlawowý polstát od neywyššjho zemšťého Komorníka tam položený, kleknauti ráčj; při čemž G.M. niti. neywyššj dwornj zprámce domácj korunu s hlavy segme; a pak G.M. králowšťau přjsahu z pontifikálu, který p. arcibiskup w lůně drží, složití ráčj:

Gá Ferdinand přimolenjm Božjm korunowán býti magjcj král češťh, atd.

Po roztřknutí posledních slov P. neomyšlě Pukrabj prajšlých k GKMstí. na lewaú stranu přistaupj, a GKMstí. křeče messnj knihu, neb knihu sw. Ewangelium otewřenau podá, na kteraú GKM. obě ruce položj a řekne:

Tať mně Bůh pomáhej, a tato swatá Boží Ewangelia.

Na to P. neomyšlě Pukrabj králowštau přjsahu, kteraú někdj GKM. Císař Leopold I. a posléz Karel VI. roku 1723 složili, předtřkává, a kteraú GKM. korunován býti magicij, slovo od slova po třkává a opakuje; a kdž GKM. na ta slova: Tať mně Bůh atd. přigde, tu obě ruce na knihu sw. Ewangelium položj: P. Arcibiskup GKMstí. giž zprvu při wcházení do kostela podotknutý sw. Kříž k políbenj podá, a pak bez infule tyto modlitby po tichu se modlj:

„Požehney Pane, genž ob věku wišedš králowštwj řjdiš, tohoto našeho krále Ferdinanda, a oslawiž ho takowým požehnánjm, aby Dawida krále požehnánj a wywýssenost obdržel, a gsa oslawen, i hned w zásluze geho se škwěl; račiž ho obdariti, aby wnufnutjm twého sw. Duha, s pokogem tať lid sprawowal, gačož gš někdj Šalomaunowi obdržeti dal. Tobě ať gest wždyč w bázni poddán, a Tobě ať s upokogenj boguge; nechť gest štjtem twým spolu s ginými wywýssenými ochráněn, a wšsudj ať z milosti Boží wjtěz zůstane; poctiž ho přede wšsemi národů krály; štastně nechť nad lidmi panuge a štastně ať ho národové ozdobugj; nechť žiw gest mezi národy myšli nepohnutelné; nechť obzwláštně w saudu gest dobrotiwým; rozhogniž swau štědrau prawici, aby aurednau zemi obdržel, a djetkám gegjm uděl wěcj poštěbných. Obdařiž ho dlouhošj žiwota, a za dnů geho nechť wzegde sprawedlnost; od Tebe nechť obdržj upewěnaú králowštwj swého spráwu; a s ra-

dolji i plesánjm we wěčném se weselj králowstwj.
Strže Krísta Pána nasseho. Amen."

M o b l e m e f e :

„Wšemohaucj wěčný Bože, Stwořiteli wšech
wěcj, přikazateli angelů, králi kralugjcjch králů, a
pane panugjcjch, kterých gš wěrnému služebnjku swé-
mu Abrahamowi nad nepřátelny wjtězstwj dáti, Mog-
žjssowí á Josue, wůdcům lidu twého, mnohých a roz-
ličných wjtězstwj propůgčiti, Dawida krále ku králow-
ské důstognošti powůssiti, a Šalomauna nade wšechň
giné, maudrostj a podiwňm počogem obdařiti ráčil :
my prosjme Tebe Pane Bože, račiž nasse ponjžené
prošby uslysseti, a na tohoto služebnjka twého Šer-
d i n a n d a wšeliké dary požehňuánj swého wyljti, a
mocnau rukau twau, wždňch na každém mjestě chrá-
niti tať, aby utwrzen Abrahamowau wěrnostj, poži-
wage Mogžjssowny dobrotiwosti, ochráněn Josuowau
udatnostj, wymůssen Dawida krále wraucnostj, a o-
zdoben Šalomaunowau maudrostj, tobě i wšemu lidu
se libil, a po cestě sprawedlnosti wždňch bez aurazu
krácel ; i tať lebkau ochrany twé opatřen, pavezau
nepřemožitedlnau ochráněn, a zbranj nebeskau obmezen
byl, přezádaucjho wjtězstwj nad nepřátelny ssatně do-
cházel, a počog pro tebe bogugjcjm wesele přinássel.
Strže Pána nasseho, kterých mocj sw. křjže peklo zka-
žil, a přemoha králowstwj Satana, na nebesa wjtěz-
ně wstaupil ; na kterémž wšecká moc i králowstwj zá-
leži i wjtězstwj, genž gest sláwa ponjžených a žiwot
i špasenj lidské ; kterých s tebau žiw gest a kraluge
w gednotě Ducha sw. Bůh, po wšechň wěň wěků.
Amen."

Po wyřknutj těchto dwau modliteb GKMSi. při-
slogjcj dwa P. p. Biskupové tuto modlitbu řkagj :

„Bože, newyšlowný Půwode swěta, Stwořiteli
lidského počolenj, utwřzugjcj králowstwj, kterých gš z

čmene věrného služebníka svého, arcibiskupa našeho Abrahama, vymolil krále k věkům budoucím; račiž nad přítomným a vzneseným králem Ferdinandem, sřze přimluvu blahoslavené Marie Panny a všech Svatých hogné požehnání rozmnožiti, na královské stolici ho utvrditi, a s stálostí spogiti; navštívim ho jako Mojžíše ve kři, Josue v potýkání wogenském, Gedeona na poli, a Samuele v chrámě; rosu také nebeského požehnání a své Božské maudrosti naň vyleg, kterauž Dawid v žalmích vychwaluge, a které Salomaun syn geho, hogným twým obdařením z nebeské wysosti nabyl; buď gemu mogšto sřikowné proti nepřátelům, pancjř w protiwensřtwjch, lebka u wěcech ljběžných, sřitj wezdy trmagjci, a bey aby národové u věrnosti k němu setrwali, pokoj měli a wespolek se milowali, od žlých žádostí se zdržowali; mluwili spravedlnost, ošřjchali prawdy, a lid pod správau geho blažeností požíwal; aby wšickni věčným požehnáním spogeni gsauce, wezdy w pokoji a wjštěžiwj se radowali a těšili. Což sám račiž učiniti, který žiw gsí a kralugeš w gednotě Ducha sw. na věky věků. Amen."

Po dořonané modlitbě této následuge poswátne mazání. P. Arcibiskup na swém stolci před oltářem sedě, infuli na hlavě mage, GKMti. obnaženau ruku od přehybání lofky pospodu, na zlaté měděnici podaným poswátným olegem (Catechumenorum) s požehnáním romazává, řka:

„Pomazána buď ruka tato olegem poswátným, gaťož mazání býwagj králové a proroci, a gaťož pomazal Samuel Dawida na královstwj: abyš byl požehnaný a uřlanowený král w královstwj tomto nad lidem tjm, kterýž tobě Pán Bůh twůg dal, abyš geg řjdl a spravowal. Což račiž sám učiniti, kterýž žiw gest a kraluge na věky věků. Amen."

M o b l e m e s e :

„Vzhledni všemohauj Bože na tohoto slavného krále Ferdinanda gasným ustavičně patřením; a gukož gš požechnati ráčil Abrahamovi, Šafákovi a Jakubovi; i geg mnohým požechnáním duchovní milosti z plnosti své swaté všemohaučnosti ráčiž štopiti a obdariti; uděl mu wedlé štědroty svých božských darů za blažený čas z rosy nebeské a z tučnosti země i všech úrod, by za geho králování, zdramj a čerstvost těl lidských, w naši roznílé vlasti se spatřowaly, stálý mjr a pokoj w království trwal; aby wzhýšenost, sláva s welikau důstojností královské moci před očima všech lidí se škwěla, a nad světlo nengasněgšš se těpntila, a takowau gasností, gačo nengasněgšš bleš ohražena byla. Deyž mu to, všemohauj Bože, aby byl udatný ochránce naši roznílé vlasti, potěšitel církwe i mšst poswátných, s mnohau pobožností královské štědroty; aby byl nengudatněgšš mezi králi; wjtěž nad nepřátely š potlačenj zproncwětilých; ať nepřátelům svým gest hrozný a štrasslivý pro welikau udatnost královské maudrosi; slawům také a wěrným poddaným království svého ať gest slavný, milý a lastawý; aby se geg wšicni báli, a geg milowali; králowé tolikěž z beder geho w časjch budaucjch ať wzegbau; království toto celé ať spravuge; a po slavných a ššťastných tohoto nyněgššho života časch radosti nestonalé w ustawičném blahoslawenswj ať požíwá. Což wše ráčiž učiniti, který žiw gš a kralugeš na wěky wěků. Amen.“

Do wyščenané modlitbě zase P. Arcibiskup G. R. M. tjm též poswátným olegem mezi plecem pemažává, řka:

„Pomazugi tě za krále olegem poswátným, we gměnu Otce i Syna i Duchu sw. Amen.“

Potom zase takto se modlj:

M o d l e m e s e :

„Ducha sw. milost srze službu poníženosti naši, račiž na tebe hogně sstaupiti; aby, gaťož, gš ruka-
ma našima nehodným a olegem poswátným byl po-
mazán žewnitř: tať wnitř newiditedlnau milostj geho
naplněn byl. Pomocj Pána našeho Ježíše Krista,
kterýž s Bohem Otcem a Duchem sw. žiw geť a
králuge na wěky. Amen.“

M o d l e m e s e :

„Bože, kterýž gš sláwa spravedlivých a milosr-
denstwj hřisných; kterýž gš poslal Syna swého, aby
swau předrahau křwj lidstě pokolenj wylauptil; kte-
rýž přetrhugeť wálky, a gš obháge w tebe daufagi-
cjh, a pod kteréhožto wůlj moc králowstwj se zdržuge:
tebe počorně projme, abyš tohoto služebnjka swého
Ferdinanda w swém milosrdenstwj, w této krá-
lowstě melebnosti pojeťhnati, a gemu ustawičně přito-
men býti ráčil: tať aby twau milostj ochráněn, nade-
wsseťhy nepřátely byl silněgšj. Učiniž geg Pane bla-
hoslawena a wjtězem nade wssemi nepřátely geho; ko-
runug geg korunau spravedlnosti a pobožnosti, aby ž
celého srdce a že wšj mysl swé w tebe měřil, tobě
slaužil, twau sw. cirkew obhagowal a wyždwihowal, i
lid sobě swěřený spravedlivě spravowal, a mnohých
lidj úkladn w spravedlnost obracel. Rozžiž Pane srd-
ce geho ž milosti sláwy twé srze toto olegem poma-
zání, kterýmž gš rozkázal kněžj, krále a proroky ma-
žati; tať aby milowal spravedlnost, a po cestách spra-
wedlnosti lid wobl; a po wygiti let těch, kteréž gš
geho králowstě wywýssenosti wyměřiti ráčil, do wěčné
radoști se dostal. Srze Krista Pána našeho. Amen.“

Modleme se:

„Bůh, Boží Syn, Ježíš Kristus Pán náš, kterýž od Otce olegem pomýšlenosti pomazán gest předemšsemí gínými, račiž sám na toto nyněgšší sw. pomazání a na hlavu twau Ducha sw. požehnání wylíti, a dáti, aby totěž požehnání až do wnitrnosti srdce twého proniklo tak: aby šrže tento widitedlný oleg newiditedlné barn seznati, a po sprawedliwém řízení a sprawomání králowstwj tohoto časného, věčně s ním kralowati mohl; kterýž sám bez hříchu, král králů, žiw gest w sláwě Boha Otce, w gednotě Ducha sw. po wšsedh wěky wěků. Amen.“

Modleme se:

„Wšemohauci věčný Bože, kterýž gš ráčil učiniti, že Házael nad Syrii, a Jehu nad Izraelem šrže Eliáše, Dawid také a Saul šrže Samuele proroka za krále pomazáni byli: propůgč prosíme i našsim rukám moci twého požehnání; tomuto pak swému služebníkfu Ferdinandu, gehožto dneš, ač nehodni, za krále sw. pomazáním poswęcugeme, račiž uděliti moc a siju tomuto poswěcení přiměřenau. Wložij, ó Pane, vládu na rameno geho, aby byl udatným, sprawedliwým, wěrným, maudrým a pilným ředitelem tohoto králowstwj, obhagcem wjry, ctitelem sprawedlnosti a obplatitelem zásluh, i přečinění mštitelem, ochrancem twé sw. cirkwe a křesťanské wjry ke cti a sláwě twého přewelebného Gména. Šrže Pána nasseho Ježíše Krista, který s tebau žiw gest a kraluge w gednotě Ducha sw. Bůh po wšsedh wěky wěků. Amen.“

Po dokonání těchto modliteb GKM. powstati, a u wyprawázení na připrawené mjšto (za oltářem) odebrati se ráci, kdežto GKMsli. prwnj přistogicj P. Biskup poswátný oleg s ruky a s plec bawlnau, chlebem a solj wysušuge; kdež jatjm p. Arcibiskup ruce

sobě umyge, a hned na to mši sv. *) s modlitbou za nově svěceného krále, ob Confiteor až k Alleluja po epistole, slauží.

Potom GKM. ob předešlého doprovázenj a u předejitj nejvyššího zemského Zprávce s hůlkou, a královského P. nejvyššího Maršálka s mečem obnaženým, zase před oltář na stranu Evangelium se odebrati a na posítář na vrchnj stupeň položený kleknauti ráci. Na to P. nejvyšší Maršálek, meč sv. Václava od p. asistenta P. Arcibiskupa s oltáře podaný do posívy schová, a hned geg zase p. asistenta P. Arcibiskupa podá, který geg na obou rukou položený drží, a P. Arcibiskupovi k požehnánj předloží; a P. Arcibiskup meč tauto modlitbou požehnává:

„Vyslyš, prosíme Pane, modlitby tyto naše, aby meč tento, kterýž sobě přítomný služebník *Ger d i n a n d* připásaný mji žádá, pravice melebnosti tvé požehnati a posvětití ráčila; kterým On církev, wdow a sirotky, a všech Bohu slaužících ochraňowati a obhagowati bude, by z něho bludným hrůza šla. Sfrze Krista Pána našeho. Amen.“

Po dokonáném požehnánj p. Asistent P. Arcibiskupa meč sv. Václava, královskému nejvyššímu P. Maršálku zase navrátí, který geg zase z posíwy wntasí, a tak obnažený P. Arcibiskupu zpátkem dá; a P. Arcibiskup geg GKMši. těmito slovy podává:

„Vezmi meč s oltáře wzatý sfrze ruce naše, ačkoli nehodné, na mjlě a mocj sw. apoštolů posvěce-

(*) Při této mši swaté koná službu archidiacona kapitolnj pan Arcijáhen; službu jáhna a podjáhna starší dwa p. kanovníci sw. Wita; epistola a ewangelium čteny bhwagi od c. l. dwornjch kaplanů; ku kanonu slauží metropolitánšj farář, a u misálu administrátor chrámu u Wšech Swatých.

ný; a buď pamětliv toho, co David král prorokoval
řka: Přepašij sobě meč svůj k bedrám svým Nemoc-
nější, aby jím a škrze něj cestu spravedlnosti šrogil,
tíž nepravosti mocně ruffil, a sw. Boží cirkew a gegi
wěrné audy chránil a obhagowal; neméně pod wjrau
newěrné, gafo křesťanského gména nepřátely łazil, wdo-
wám a sirotkům dobrotiwě zpomáhal, a ge ochraňo-
wal; to, což zpusťlého zase wnzdwihl, wnzdwíženě za-
chowal, co nespravedlivého pokutoval, co dobrého a
spravedlivého potwřzowal; bñš někdy bez konce tra-
lowal s Spasitelem směta, kterýž s Bohem Otcem a
Duchem sw. žiw gest a kraluge Bůh na wěky wěků.
Amen."

Na to GKM. podaný meč, něco málo w ruce
bržeti, a pať geg P. newyhššimu Marššálku zemské-
mu odowzdati ráčj, který geg zase do posřwy schowá.
Na to přigme geg P. Arcibiskup z rukau P. newyhš-
šjho Marššálka zemského, a geg GKM.iti. tauto mod-
litbau připáše:

„Připasiž sobě meč svůj k bedrám svým Nemoc-
nější! a pamatug, že Swatj, ne mečem, ale škrze wj-
ru králowstwj přemohli.“

Potom GKM. meč wntasiti a geg P. newyhš-
šjmu Marššálku zemskému dáti ráčj, který geg obna-
žený wzjhůru držj; a pať newyhššj zemšť kornjst
GKM.iti. i posřwu odpásá, a odpásanau gednemu ko-
mornjmu slaujcjmu podá, který gi na straně držj a
potom do saudné swětnice, a dále ke dworu zpátkem
odnese.

Potom wezme prwnj P. Aspištent P. Arcibisku-
pa znamenitý pršten s oltáře, genž tam z králowské
pořladnj komory přinesen, a prw, než GKM. z kaple
sw. Wáclawa do prešbyterium přigjti ráčila, tam po-

ložen byl, a drží ho P. Arcibiskupowi, který geg tau-
to modlitbau požehnává :

„Pojeťhnenž a posvěťtiž Pane prstenu tohoto, a
sešli naň sedm darů Ducha swatého, aby služebnj
twůg Ferdinand téhož prstenu užjwal ; a gsa
podnjcen mocj wjry Nejvyššjho, bez hřichu ostrjhan
byl, i wsecka požehnánj, kteráj se w písmjch sw. w
hognosti nacházegj, ať wstaupj naň.“

A potom tžj prsten GKŤti. na předposlednj prst
wložj, řka :

„Wezmiž přien tento, a řrže něg na sobě zna-
menj wjry katolické zney. Nebo gakož ja hlavu a
řnjzete králowstwj a lidu ustanowen gšj, tať i řřestian-
stwo a řřestianřkau wjru wzbdáwew a obhagug, aby
řřastnj gsa w činech, a rozhogněn u wjře s králem
králů oslawen byl, řrže toho, kterémuž gest čest a
řláwa na wěky wěkůw. Amen.“

Na to wezme p. Ašjřtent P. Arcibiskupa krá-
lowřké žeglo od P. nejvyššjho Pjsaře, pak králowřké
gablko zlaté od P. nejvyššjho Sudj zemřkého, a drj
geg P. Arcibiskupowi ř požehnánj, kterýž potom tož
králowřké znamenj znamenjm sw. řřj e požehnává ; a
na to p. Ašjřtent P. Arcibiskupa králowřké žeglo nej-
vyššjmu Pjsaři, a králowřké gablko P. nejvyššjmu
Sudj zemřkému odewzdá. Lito ale něco se naklonje
podagj wřře P. Arcibiskupowi, který žeglo GKŤti. do
prawé a gablko do lewé ruky odewzdáwage bj :

„Wezmi hůl moci a práwa, řterauž poznáwew ře-
be powolaným býti těřřiti lidi dobré, dřřiti glé, blau-
djcm cestu ukázowati, padlým ruku podáwati, roz-
ptylowati pňřné a pozdwihowati ponjžené ; a nechť o-
terwře tobě dwěře Pán náš řejžř Křřtus, který sám
o sobě mluwiti ráćj : Gá gsem dwěře, řrže mne gest-

liže kdo wegde, spasen bude; kterhž gest kljč Dawidům, a žezlo domu Izraelského, kterhž otvírá a žádný nezavírá, zavírá, a žádný neotvírá. A buď tobě vůdce, kterhž vymáží svázaného z vězení a sedícího ve tmách, i v síjnu smrti, aby we všem mohl následovati toho, o kterémž Dawid prorok žpíval: Stolicí tvou, ó Bože, na věky věků, hůl správování, hůl království tvého; a následuge geho, miloval spravedlnost, a w nenávisti měl nepravost; nebo proto tě pomazal Pán Bůh tvůg ku příkladu geho, kteréhož přeb věky pomazal olegem radosti přeb všemi ginými, Sežjše Krista Pána nasseho, kterhž s ním žiw gest a kraluge na věky věkůw. Amen."

Potom P. Arcibiskup korunu z ruky P. nehměššího Purkrabj wezme do své levé ruky, a pať gi tauto modlitbau posvěcuge řka:

„Bože, koruno všech tvých věrných, kterhž na hlavu gich wstavugeš korunu z kamenj drahých, požehněš a posvětiš této koruny tať, aby, gať gest rozličným drahým kamenjm ozdobena, i služebnjš twůg Ferdinand, genž gi na hlavě své poneše, mnohými předrahých ctností dary škrže milost twau obdařen byl. Škrže Krista Pána nasseho. Amen."

a pať gi, spolu s P. nehměšším Purkrabjm a s dvěma GKMsti. přílogjcmi P. Biskupy, GKMsti. s obzčegnau modlitbau na hlavu wstavj:

„Wezmi korunu království, we gměnu Otce i Syna i Duťha sw., pod kterauž prawý Boží ctitel, a udatný proti všem nepřátelům církwe Kristown a království tobě od Boha daného a správě tvé poručeného wštečný král wzdychy žústámen, aby mezi slavnými wjtězi, perlami drahých ctností ozdoben, i mždau věčného blahoslavenství korunován, s wylupitelem a spasitelem Pánem Sežjším Kristem, gehož gměno na

sobě neseš, bez skonání se radoval. Kterýž živ gest a kraluge Bůh s Dtcem i Duchem sw. na věky věků. Amen.,,

Po oslavení královské koruny, a po skončení dotčené modlitby, GKM. posavád kleče, pomstati, a odtud k trůnu (majestátu) na straně Evangelium postavenému, královskou korunu na hlavě, pak královské žezlo v pravé, a zlaté gablko v levé ruce mage, od P. Arcibiskupa na pravici kráčejícího, a na levici gdaucího královského přistogícího prvního P. Biskupa, u vyprowadení a následování druhého přistogícího P. Biskupa, též ostatního při oltáři slaujícího kněžstwa, též k tomu přináležících pp. dvořenů, pp. nejvyšších úředníků zemských a královských dědičných úradů (od kterýchžto nejvyšší dvorní správce s hůlkau, a P. nejvyšší Maršálek zemský s mečem sw. Václava s nejvyššími dědičnými Praporečnými a královským českým Heroldem) veden bývá.

Pan Arcibiskup a první p. přistogící biskup vyprowadí GKM. až na hořejší stupeň dotčeného trůnu, kdežto GKM. před svou stolicí se zastaví, P. Arcibiskup ale postaví se na pravici, a dva královští pp. přistogící biskupové na levici trůnu stranau, ostatní s sebou gdaucí kněžstvo též na levici, pak p. nejvyšší Maršálek zemský s obnaženým mečem na pravici na druhém stupni, a dále na též straně královských p. nejvyšší dvorský Správce, na širokém ležení p. hačírů gardy Setník s pěti pány nejvyššími Úředními zemskými, a p. nejvyšším dědičným Praporečným stavu panšského, jakož také polovic dědičných úradů, a s královským Heroldem pod širokým baldachinem na zemi, — na levici ale na prostředním stupni trůnu p. nejvyšší zemský Komorník, ostatní páni nejvyšší Úředníci zemští a dědiční Úřadové s nejvyšším dědičným Praporečným stavu rytířského. —

An GK.M. v dotčeném wyprawázení do svého královského čestného Majestátu přigiti, a tu gať již praweno, před královskou stolicí postawiti se ráčí, P. Arcibiskup na pravici GK.M.ši. stoge, GK.M. těmito slovy na trůn posazuje (intronizuje).

„Stůg, a zdržiž ob tohoto času místo toto, kteréž gš po předcích svých dědičným právem mocj Wšsemohaucjho obdržel.“

Když tímto způsobem královské korunování a intronizování slavně dokonáno bylo, a GK.M. žezlo v pravé a gablko v levé ruce držeti a na trůnu seděti ráčí: tu p. nejvyšší Purkrabj předstauj, a po učiněné GK.M.ši. hluboké pokloně k pp. stawům řeč učinj, aby se ku koruně přiznáwali.

Potom p. nejvyšší Purkrabj začátek učinj, před GK.M.ši. na kolena poklekne, o koruny královské nabčelem, tam kde pěkný a drahý safír wsazen geš *) dvěma prsty se dotkne, pať zase powstane, a po učiněné GK.M.ši. hluboké pokloně zase na své předesslé místo se odebere; p. nejvyššího Purkrabj následugj druzj p. nejvyšší anřednjci zemští stawu panského, po nich přítomná knížata, dle gich přednosti, pať tagné rady, též dle gich řádu, konečně ošatnj stawu panského a rytířského osoby, které v presbyterium přítomné byly wesměš; některé stawu měšského, totiž possanci (deputowanj) z král. měst**), s hlubokau poklonau a náležitau uctiwostí dwa prsty na dotčený v královské koruně se nacházegjící drahý kámen gednkaždý křece položí, a GK.M. každému na znamenj náchylnosti hlavu nehmilostiwěgi nakloniti ráčí. —

Gať mile nejvyšší p. Purkrabj p. stawu nadřezčným způsobem předwolal, a dotýkánjm královské ko-

*) Dwa palce velký, 80 karatů těžký.

**) Z Čech, Morawy a Sléžka.

runy začáteč učinil, hned na to P. Arcibiskup, wždy gejšťe na pravé straně na hořejšim stupni královského trůnu stojí, „Te Deum laudamus,“ začne; tu hned zvuť trub a bubnů zaznívá; na hrabbách děla hau-
tagj, we wšech kostelích pražských, na znamení na hlav-
ním kostele sw. Wjta dané, na wšech zvonů se zvoní.

Po dořonání Te Deum laudamus, (při kterém řdňž k wersům: Te ergo quaesumus se přišlo, wšif-
ční přítomní na swá kolena padnou, GKM. ale pro
uřtawicné p. starů dořňkání řoruny řrál. ředěti řůřta-
ti řáč.). P. Arcibiskup nad GKMřij. řtyto wersě ř mo-
dlitbau ř řjmského pontifikálu řjřá:

„Upewněna buďř ruřa řwá, a powěřřena buď pra-
wice řwá. Sprawedlnost a řaub připraweny řtolice řwé.

Pane uřňř hlař mřg,

A wolání mé k tobě řřigď.

Pán ř wámi,

Ř ř Duchem řwřm.“

M o d l e m e ře:

„Boře, řterňř řři wjtěžné ruře Moggjřřowř w mo-
blenř uperwřil, řterňř ařřoli wěřem řembljwal, neuna-
wřtebelnau řwatořřj bogowal, aby, řdňř neprawň Ama-
leř přemořen, řědictwřj řwému wladářřwřj hogně řlau-
řjlo: řjřlo ruřau řwřňř přjwřřiwřm naffj prořby wř-
řlyřřenřj potwřď. Máme i mř u řebe nebeřřj řřře
Pána Spasřřtele, řterňř řa nás ruře řwé rozřial na řřj-
ři; řřře něhoř řaké prořme, Řeywěřřři, aby řwole-
nřj moci řwé wřřech neřřářel řlomena byla bezbořnost,
a řib řwřř po přřřánř bážně, řebe řamého bati ře na-
učil. řřře řěhoř Řřřřř Pána naffřřř. Amen.“

Po řěto modlitbě P. Arcibiskup k řwému, na
řtraně řpiřřřolř k řdi přřřřawenému řtolci řř řněřřřwem
ře pouřňřl a Alleluja wřřřřř, řěř řaké řwangelium w

tichu přečte; — mezi tím také GKMsti. přístojící pp. biskupové ke svým poblé trůnu na obou straně při zemi stojícím stoličkám se uchýlí. GKM. ale, když s královským jezelem a gabllem v rukau pořád seděti ráčí, porouhati a dotčená dvě znamení, těm pp. aučednjům zemským, kteří ge od začátku nosili, odemždati, a pak na křesadlo křesnauti ráčí.

Potom zpíváno gest sv. Ewangelium, (při čemž čtyři královští panovníkové s bílými moskovými svjčkami na stranách stoj), od gednoho královského dwornjho kaplana. An sv. Ewangelium zpíváno gest, GKM. že svého křesadla powstanauc, král. jezlo a gabllo do rukau zase wezme a státi zůstane; potom ge ale pp. nevyššíjm zemským aučednjům, kteří ge nositi mají, zase nawrátí.

Na to knihu sv. Ewangelium, u předegitj královského sacelana, královský kaplan, kterýž Ewangelium odzpíwal, až ku král. trůnu přinese, prwnj ale král. přístojící biskup ge GKMsti. k políbenj podá a pak zase GKM. křesnauti ráčí.

Mezi tím P. Arcibiskup Credo odzpívá, a řkyně slova wyřkne: Et incarnatus est &c., wšickni přítomnj křesnau; — na to p. nevyššíj dwornj Spráwce zemský se swau hůlkau předstaupj, a po učiněné hluboké pokloně za ty, kteří za rytíře pasování byti mají, neprodaněgi žádá. — Řkyně ti, kterýmž ta královská milost přislíbena byla, předstaupj, GKM. meč sv. Wáclawa od král. nevyššíjho p. Maršálka zemského do pravé ruky wjzti, a pak každého z nich na stupních GKMsti. trůnu pokřesnaučjho, dotčeným, oběma rukama držaným, sv. Wáclawa mečem, na lewé rameno tříkráte udeřiti, a na rytířstwj pasowati ráčí; na to hned gednkaždý zase powstane, a po učiněné pokloně na své místo se odeběře.

Po dotčeném pasování na rytířstwj GKM. meč p. nevyššíjmu Maršálku zemskému odemždá, a zase na křesadlo prw gmenované křesne.

Když Krebo obzpyváno gest, GKM. dotčené pozlacené a postříbřené dva pecníky chleba a dva saudek wjna obětowati ráci.

Když P. Arcibiskup prefaci zpywati začne, GKM. korunu škrze p. nejvyššího Purkrabí, a pod ni posazenau čerwenau šarkuli (čepičku) škrze p. nejvyššího Komorníka zemského s hlavy sniti, a korunu podle sebe na hořejší dyl stolice pro klečení na gedem přistrogiený zlatohlavový polštář položití nechá.

Tri Pozdwihowání p. nejvyšší Maršálek špičku od meče, nápodobně pp. dědiční Praporečníci, kletce, praporce k zemi nakloní; — po pozdwihowání pp. nejvyšší auředníci zemští a dědiční Praporečníci s praporci a s pozdwihowutým mečem zase powstanau; a zase na hradbách se střelí a po wšech městech prazských na wšecky zwozy se žwoni.

Po udělení pokoge (post pacem) traubna bubny na wšech kůřích w chrámu Páně zaznjwagj.

Po Agnus Dei GKMsí. škrze prvního p. přistogicjho biskupa sw. kříž k políbení podán; gakož i škrze králowského p. Sacelana tropenice podána.

Potom GKM. u předegití p. nejvyššího dworního Spráwce zemského, u prořed pp. přistogicjch biskupů, bez oitáního wšak a obyčejného wyprowázení, bez králowské koruny, jezla a gabíka k welkému oltáři se wyzdwihne a na hořejší stupeň klesne; oba ale pp. biskupové, za GKMsí. o gedem stupeň hlauběgi, též také wšickni okolo stojící na swých mjestech klesnau; společně ale duchowenstwo na hlas Confiteor řká; na to GKM. z rukau P. Arcibiskupa nejswětější Swátost oltářní a pak ablucj (zapití) přigme; přičemž p. nejvyšší Purkrabí na prawé straně a p. nejvyšší dworní Spráwce, gedem proti druhému kletce, raušku (Velum) před GKMsí. drží.

P. nejvyšší Maršálek zemský ale, kterýžto GKM. k sw. přigjmání newyprowázel, nýbrž na swém místě,

gafož i tačé královstý Herolt pozůstal, meč sw. Wác-
lawa špicí k zemi šloní, což i dědičnj Praporečnici
praporci učiní; a to tač dlaho trwá, dočawáb GKM.
od oltáře k swému trůnu se nenawrátí.

Potom GKM. zase na swúg trůn dosebnauti rá-
čí, a P. nejwyšší Purkrabj královškau korunu na
hlawu postawí; načez P. Arcibiskup nad GKMsí. tyto
modlitby wýřká :

„Wšemohaucj Bůh, kterýž tebe ráčil chytí mji za
zpráwce lidu t-wého, on sám tebe nebeským požehná-
njm ráčíž poswětiti, a nebeského králowšwj aučastna
učiniti. Amen.“

„Račíž tobě propůgčiti, aby proti všem wjry kře-
šťanské nepřátelům wědomým i newědomým, slawným
wjtězem a šřastným ze všech wšudy stran pokoge cjr-
kewnjho wzdělawatelem zůstawal. Amen.“

„Dey ó Bože, aby služebnj twúg Ferdinand,
který spráwu králowstwj tohoto držeti a prawého kře-
šťanského náboženstwj a lidu poddaného ošřihati bude;
ze všech wšudy stran ubezpečen, žádaného pokoge po-
žijwal; a potom s Zebau u wěčném blahoslawených li-
dij swolánj wěčného blahoslawenstwj aučasten byl, a
wěčně se radowal. Což wše ráčíž naplniti, který žiw-
gí a kralugeš na wěky wěkůw. Amen.“

Potom požehnánj se udělí, a oběť msše sw. se
šlončí. —

Zatím GKM. od Pana nejwyššího Pisáře že-
zlo do prawé a od P. nejwyššího Sudj zemského ga-
blko do lewé ruky wžiti, a k královského trůnu
powstati ráčí; GKMsí. P. Arcibiskup, a přítomné du-
chowníwo, gafož i pp. nejwyšší auřednjci zemští,
šřetíj přánj skládagí; při čemž zwuk trub a bubnů na
wssecky wšudy strany se rozléhá. —

Když tak vše s nehměšší slavností v dobrém pořádku vykonáno a dokonáno jest, KRM. s královskou korunou na hlavě, královské žezlo a gablko v ruce, na takový způsob, jak z kaple sv. Václava k velkému oltáři se stalo, též u vyprowadzení P. Arcibiskupa, (genž po odříkaném posledním Evangelium a proti KRMši. učiněné hluboké pokloně, od svého oltáře k svému stolci se uchýlil, a sobě ornát smléci, a pluvíalem obiti se dá) a společného duchovenstva až ke kostelním dveřím pod královskou modlitebnicí, kterých společné duchovenstvo, a král. dva pp. přistojící biskupové zpátkem žustanau, z kostela, při ustavičném zvuku trub a bubnů a děl hauckání a střelby jíti ráci. — A tak vznešená tato slavnost korunování za krále Českého se dokoná.

D svěcení a korunování

K r á l o v n a , gačkožto choli Královny.

Královna korunována bývá buď gačkožto spoluheditelkyně, buď gačkožto samowelitelkyně, aneb gačkožto choť Krále. V posledním způsobu tuto věc se činí; což tímto pořádkem se děje:

Gegj Milost Královna (letoš 12ho Zářj) s KRMšj Králem pod gednjm baldachinem gen o křok požadu w lewo do chrámu Páně s nehměšší slávkou vedena bude, kde proti oltáři při obzvláštním trůnu poklekně.

Král již posvěcený, korunovaný a intronizovaný štaupj s trůnu svého, a mage korunu na hlavě a žezlo w ruce, od svého komonstva doprowadzen, před P. Arcibiskupem předstaupj, a žádage by Královna svěcena a korunována byla, bj:

„Nemůžogněšší Otče, žádáme, byste naši choť, s námi od Boha ipogenan, posvětiti a korunau králov-

šťau ozdobiti ráčili; že cti a slávy Spasitele našeho Ježíše Krista."

Potom Král zase k svému trůnu se navrátil. To když se stalo, domodj dva přísluhující biskupové (ne však ti, kteří pro Krále modili, nebrž jiní, v důstojnosti po prvních dotčených nenpřednější), Královnu, když na místě zřízeném a řádně připraveném, až posud očekávala, k Arcibiskupovi; a sice proslavšau zakrytau magjci hlavu, v obyčejném oděmu.

To když se stalo, Královna před P. Arcibiskupa předstoupj, a P. Arcibiskup až pojud sedjci, vstana, poklekne; Královna pak po jeho levé straně k zemi se poklonj; a začnau se říkati litanie o všech Svätých. An litanie již vyřkány gsau, P. Arcibiskup infuli obloj, a stoge před Královnau posud klečjci, tuto modlitbu, která všlkeré přítomné duchovenstvo pro sebe říká, na hlas se modlj:

Modleme se:

„Všemohauj věčný Bože, posvětiž tuto služebnici tvau Marii Annu nebeským požehnáním, by gi jakožto choť Královu maudrost tvá všudny vedla a sjlila. Cirkem ale tvá věrnau služebnici v ni vždycky poznávala. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista Syna svého: kterž s tebau živ gest a traluge v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věků. Amen.

Pán s vámi.

r. S duchem tvým.

Wzhůru srdce,

r. Pozdvihugme k Pánu.

Wzdávejme chválu Pánu Bohu našemu.

r. To hodné a pravé gest.

„Sprawdomě to hodné a pravě gest, slušné a spásitelné, bychem tobě wždycky a wssudy chválu a díky vzdávali, Pane swatý, Otče wssemohaucj, wěčný Bože, wssch důstognoſtj půmocy a rozdawateli, i wsscho poswěcenj štědrý dárce: račiž tuto twau služebnici Králownu na ſi poswětiti, aby na nj, ž gegižto přednoſti lidſké wymolenj se raduge, hognoſt twého nenymyššjho zaljbenj a požehnánj se wylila. Račiž gj Pane uděliti wzneſſenost wládn, welikoſt radny, maudroſti a opatrnoſti, hognoſt rozumu, obranu náboženſtwj i wſſj zbožnoſti, aby w poswěcenj hogná a ſlávau rozhláſſená, gaſo Sudith ochráněná, u wládě gaſo Eſther byla; aby na nj, ſteraužto lidſká nedoſta- tečnoſt poswětiti hodlá, roſy nebeſké požehnánj se wylilo; aby od náſ za Králownu poswěťcena, ſtrže Zebe wěčné ſláwy dogiti hodna gmjna byla; gaſož paſ nad lidi gmenem powyšſſena geſt: by i wěrau a ctným wždy počínánjm wynyſſena byla. Wſleg takě na ni roſu maudroſti, ſteraužto Dawid w zaſljbenj, a ſyn geſo Žalomaun w bohaſtſtwj obdržel. Budiž gj Pane pancjřem proti wſſem nepřátelům, lebkau w proſtiwenſtwj, maudroſti w prijorj a wěčným ſtitem w gednánj. Den, aby w mju a w pokogi se gj ljúbilo; aby mlumila ſprawedlnost, oſiřjhalá pravdu, aby byla ctitelkyně práwa, milownice zbožnoſti a náboženſtwj. Den aby tymto požeťhnánjm za tohoto wěku mnohá léta a nědy na wěky wěků žiwa byla.“

Co nynj náſleduge, ijká hlaſem gemněgſſjm, a wſſať tať, aby to i koleu ſlogicj ſlyſſely:

„Œtrže Pána naſſeho Ježiſe Kríſta Syna twého; ſterý ſ tebau atd. atd. Amen.“

Potom ſe P. Arcibiſkup poſadl, a wezma infuli, znamenjm ſw. křížje křítcjm olegem pravě rameno Králowny a meži plecem pomazává, ſka:

„Bůh Dtec věčné slávy budiž tobě nápomocen, a Všemohaučj posvětiž tebe, wyslyš modlitbu tvaou, naplň blaohovětosťj dnů života twého, upewniž také milosťiwě posvěcenj twé a zachowen tě s wessřerým lidem na věky. Račiž wseřeků nepřáteln twé pomatenostj naplniti, aby na tobě posvěcenj Kristowo, a olege tohoto wylitj šwětlo; aby ten, který poswęcuge tebe na zemi, tobě odplatau Angelů odplatiti, požehnati, a ošřihati tebe ráčil k věčnému špašenj, Šejš Kristus Pán náš, který žiw gest a kraluge na věky věkůw. Amen.

Na to domodj šlechtický Králownu namjřlo, kde Král prw Králowšřkým oděwem odjn byl, a kde i Králownu w oděw, Králownám patřicj, objwagj; načež oblečená zase přeb P. Arcibiskupa uwezena gest; kterýžto gi křejcj forunu na hlavu wstawj, řka:

„Wezmi forunu sláwy, byš wěděla, žeš pomocnice Králowa, a o lid Boží wždyčn dobře pečowala; a čím wjce pomůřřena budeš, tjm wjce počoru milug, a milowanau zachowen w Kristu Šejši Pánu nassēm.“

Šezlo podámage, dj:

„Wezmi hůl moci a prawdy: budiž milosřdná k chudým i wřidná; měž wšřemohně pěči o wdowů, nedospělě a široťků; aby wšřemohaučj Bůh milosť swau w tobě rozhognil; který žiw gest a kraluge na věky věků. Amen.“

An wšředko to se řtalo, Králowna wřřane, a přisľuhugjcj biskupowě, genž gi přeb oltář uwešli, až k Gcgimu trůnu Ši promodj; řdežto se posadj, řwými šlechtickými obřtaupena. Na to se řřřřa Alleluja a wšře ostatnj až k obětowánj.) Načež Králowna s Králem, též oba od řwých wedeni, k P. Arcibiskupowi se berau, a přeb řřředem oltáře ředjcj-

mu oběti, dle libosti, podávaj. Potom oba na svůg trůn se vrátj, a mše sw. dále slaužena geš, až k Přijímánj. Po udělenj počoge*) prvnjm z přísluhujcjcch biskupů, Král i Královna s trůnu sštaupj, k oltáři gbauce, a přisědš se na nejvyššj stupeň oltářj kleknau, kdežto jim Pan Arcibiskup nejswětějšj Swátost podává.

Na to P. Arcibiskup oběma z kalicha zapitj dáwa; Mše sw. se dokoná, a slavnost se skončj; a nawrácenj do Zámku, tať wysoce slawně gašo po korunowánj Krále se stane. **)

*) Podobnjm k polibenj pacifikátu.

**) Co obširněgi wšeccku ty slawnosti se bđty, rebačej časem swým k wědomj uwebe.

M y O n d ř e g A l o n s,
 z Boží Milosti Kníže-Arcibiskup Pražský,
 Hrabě Šarbeck Anšvič z Poslawice, Apo-
 stolské Stelice v Království Českém, jakož i strze-
 důstogná biskupství, Bamberšké, Missenského a Rezenské
 rozený Papežský Legát, Jeho Císařské Královské a
 Apostolské Milosti a Gasnosti Štutečná tagná
 Rada, Císařského Rakauského Řádu Leopoldowa
 Veliké-Křížník, věrné kapituly Olomaučké Ka-
 nonník, Království Českého Primas, Schrance
 studij, uštwicáný Kanclér wšokých Karlo-Ferdi-
 nandowských Škol Pražských a t. d.

Wšem w Kristu wěrným po wesskeré arcidiecefi, du-
 chownj Ráši pěči swěčené, tdož tento list Náš užtj,
 čijsti aneb slyšeti budau, Nasse pozdrawenj a ot-
 cowské požehnánj!

Předrahé Dvčičky w Kristu Sežijši!

Nelze nám tagiti onu nemyslowitedlnau radost,
 kterauž nasse srdce zplesalo, kdž se Nám dne 7. t. m.
 toho nesmjrného štěstj dostalo, že jsme w Nášsem staro-
 bylém hlawnjm chrámu Páně gednoho z nejwětšjch a
 nemocněšjch zeměwládců swatým olegem pemžali, a
 na Jeho wznessenau hlavu poswátnau korunu milého
 českého Království wstawili.

Wyltě to zagisté — a zúšlane na wěky — nej-
 krásněšj, nejblaženěšj a nepožehnaněšj den žiwo-
 ta Nasseho, ku kterémuž Náš nemyslytateblná Pro-
 žřetedlnost Boží určiti ráčila, a kterž (mimo Nasse

wěčné spasení) nížádnau ginau tauhu na tomto pozemském putování w srdci Nasseu nezůstawil.

Ano, My jsme, bŕky Nedydobrotiwěgššimu Hospodinu! s Boží pomoci šťastně skončili radoŕtnau slawnost korunování Jeho Maještátnosti, nasseho nengas-něgššeho, wůbec milowaného Pána a Pána, Ferdinanda, s Boží milostí Krále českého; My jsme w slawě tohoto welidůležitěho a poswátného konání spátrili a ctíli oblestí Maještátu Božího (; neboť důstognoŕt králowšlá gest neproŕtebečně Božím ustanowením, gelikož králowé pauze strže Boha králugja); i Nasse srdce pronikl hlas Hospodinůw, genž se druhdy krále Dawida týkal: „Nalezl jsem služebníka swěho; olegem swým swatým pomazal jsem ho. Ruka zagisté má spomáhati bude gemu, a rámě mé posilowati ho bude. Nic neprowede swau lŕtj nepřítel proti němu, a syn neprawosti nemá u ŕstobiti gemu.“ b)

Byl to zagisté den nejwětššeho plesání a radowání po wlasti; den, kterýž nám weblé slow sw. Pŕima, c) učinil Hospodin, a kterýž i wám, Dŕozmilj w Kristu, wassim přínáležegjcem, a zwláště wassim milým dŕtkám u wěčné paměti trwati musj. Dŕcowé přjŕtjho potomŕtwa budau synům swým slawu Hospodinowu zwěŕtomati, dŕwěrně jim wyprawugje, gať při wŕseobecném hlučném powolávání a radoŕtných ŕlŕj prolévání Ferdinanda, Čechie Pomazaný Páně, w slawném swém oděwu, s korunau Karla IV. na hlavě, wěrněmu lidu Swému se ukládal, a

a) Pŕiŕlowj 8. kap. 15. w. — „Menj mocnosti, gebiné od Boha.“ Řim. 2, 1.

b) Žalm 88, 21 — 23.

c) Žalm 117, 24.

od Smých dobrých pcedbých neysrdečnější slib pod-
danosti a wěrnosti přijmal.

Pochválen a weleben budiž Pán zástupů!!!

Velikoj náboženstwj a cirkew před oltářem Ho-
spodinowým na Geho Majestátnosti nehasně-
ším Ojstí rakauském, gakožto na nassem wůbec milo-
waném Králi a Pánu wykonala, což wedlé Božského
ustanowení k wykonání bylo d): naděgame se bezpeč-
ně do wassí Nám dobře powědomé zbezdnosti a bázně
Boží, že i my swým porinností, gakež wám nábo-
ženstwj Sežijšowo k wassemu Králi a Pánu ukládá,
w každé případnosti ochotně a swědomitě zadošti učiníte.

Upřimná wasse a wraucj láska, gakož zagistě w
srdci swém k Geho Majestátnosti choráte, moc-
ně od nás požaduge, abyste se za Geho dlouhé zach-
wání a za šťastné panování Pánu Bohu srdečně me-
dlili; neboť patli wedlé základů nasseho swatého ná-
boženstwj wšickni wesměs zawázání gme, gedem za
druhého se medliti e), abychom k blahu nassemu po-
třebných wěcj sobě společně wprošili, a tudýž i wedlé
Božské wůle náš bratrský swazek užegi upewnili, kte-
rakž byste mohli tuto křesťanskau lásku swému Bohem
danému zeměpánu odepříti? Koruna gestit welmi těž-
ké břemeno. Mocnát potřebuge oswjcení, ochrany a

- d) „Hospodin oznámil Samuelowi řka: Posli k tobě muže z
země Benjamin, a pomazeš ho za vůdce nad lidem mým
Izraelským.“ I. Král. 9, 15. 16. — „Wzal pak Samu-
el nábočku oleje, a wylil geg na hlavu jeho (Saulowu),
a poljbil ho a řekl: Ky, teď pomazal těte Hospodin nad
bédictwím swým za kněze.“ Tamtéž 10, 1. „Z kelt
Hospodin k Samuelowi: Naplň roh snůž olejem, a rogš,
ať posli tebe k Isai Betlemskému: neboť g'em opatřil sobě
z synů jeho krále. — Wzal tedy Samuel roh s olejem a
pomazal ho (Dawida): a obrácen gest duu Hospodinůw na
Dawida od toho dne, i potom.“ Tamtéž 16, 1. 13.
- e) „Medit se za sebe wespolek —; mnohoť zagistě může mo-
litba sprawedlivého ustanowit.“ Žal. 5, 16.

pomoci s hůry, aby Bohem sobě svěcené země šťastně spravoval, aby náboženství, kteréž s trůnem v nevyšším spolení jest, aby svatý pokoj a mír, tento nebeský klenot, zachoval, aby spravedlnost vždy slavně žila, a věčný mravní pořádek udržel, konečně aby všecko, co by nás z požívání tohoto nevyhnutelného dobra vytrhnouti aneb nám je docela odciziti mohlo, mohutnou silou od nás odvrátil; k čemuž mu jistě třeba i našich modliteb na vyžádání této pomoci Boží.

Slyšte, Nynílegši, slyšte hlas velikého Apoštola národu: „Prosím pak především, aby činěny bývaly k Bohu prosby, modlitby, žádosti, díkyčinění za všecky lidi; obzvláště za krále, i za všecky, kteříž jsou v úradech vysokých postaveni, abychom pokojný a tichý život vedli, ve všem zbožnosti a čistotě; neb to dobré jest a vzácné před Spasitelem našim Bohem.“ f)

A této pak povinnosti, za Mocnáře se modliti, tím více zavázáni jsme, jelikož gegim vyplněním vlastní naše blaho rozmnoženo a ubezpečeno bývá, a jelikož nás Písmo svaté vyučuje, že: jako rozdělení mod, tak jest srdce královů v ruce Hospodinovy: kamžkoli bude chtíti, nakloní ho.“ g)

„Krále v poctivosti mějte,“ h) volá k větším kníže Apoštolů sv. Petr, Mějte krále v poctivosti; neboť on užívá Bohem sobě svěceného meče v prospěch spravedlivých a na potírání zločinů; a jakož nás náboženství k nehlubšímu klanění se Bohu zavazuje; rovněž jste povinni Jeho Maještátnosti svému pravému zeměpánu nehybně ús-

f) 1. Timot. 2, 1 — 3.

g) Příklad 21, 1.

h) 1. Petr. 2, 17.

ctu prokazovati; neboť on jest obraz a náměstek Boha, strážce kteréhož panují všichni knížata, a všichni mocní a saudcové zemští. i)

Konečně vám náboženství ukládá povinnost křesťanské poslušnosti k Jeho Maještátnosti.

Poddáni buďte každé na zemi zřízené moci pro Boha, volá opět Apostol Petr, buďte Králi, jako nejvyššímu, buďte vñmobám, jako od něho poslaným, ku pomstě zločinů a k chvále dobrých; neboť tak jest vůle Boží." k)

A i hned se k tomuto spásitelnému poučení přivítá Apostol sv. Pavel, an píše: „Každá buďte mocí nejvyšší poddána buďte; neboť není moci, gediné od Boha. — Boží zagiště služební jest tobě k dobrému. — Protož poddáni buďte netoliko pro hñew, ale také pro svědomí;" l) t. g. že to Bůh tak přikázal; že se to tak Jeho neškončenému Maještátu líbí, a on nám sám na svém vlastním Synu následování hodný příklad poslušnosti k moci dal, a že on jakožto spravedlivý Bůh, poslušné někdy odmění. Buďte tedy poslušni pro Boha a pro svědomí.

Tatož jest, Nejmilejší, pravá křesťanská poslušnost k mocnárí Bohem ustanovenému.

Poslyšte k většinu svému rozdělení a k upewnění v dobrém slova Tertulliana, která se gménem prvních křesťanů, z ohledu nejvyšších mocí, rozdětil: „My ctíme císaře, jakožto nejprvnější osobu po Bohu, a kteráž pauze u přirovnání s Bohem nižší jest." m)

i) Příklad 8, 16.

k) 1. Petr 2, 13 — 15.

l) Řím. 13, 1. 4. 5.

m) Skapulová, vládaři africkému.

Předrahí oměičky! přislusselo Nássemu wrchnjmu pastýřskému auřadu, wám u přiležitosti weleslawného korunowánj Geho Majestátnosti tyto swaté powinosti na srdce wložit, aby se Bohu pominnowané díky tjm úplněgšj ilalo, a aby tato žřjčka řdy se přihodjci a srdce žagimajjci slawnost k posilněnj we wasssem křesťanském pomolánj, a tudyž i k spasenj wasssemu prospěla.

Hospodin, genž srdcem člowěka mládne, račiž to muto nasssemu ponaučenj sly a účinnosti uděliti; wasssi pať wůli, kteráž, počudž Nám powědomo, žagisě dobrá gest, žádaučj činnosti propůgčiti.

Daušame, že negsme nikoli na omylu, žogjce se tjm potěšitčblným předsewzetjm, že ni gedinčy ž wás, gačož se w milost Božj důwěřugeme, přjstupu nedá k sobě, žlému smenšslenj gistých lidj, na které sobě gž Apostol swatý Petr tať trpce slěžowal: k te řjž wrchnostj pohrdagj, gsauce smělj, sobě se libjci, nebogi se seřt umoditi rauhagjce se; k te řj přeluzugj dušse neutwrženě, swobodu gim slibugjce, gestto sami gsau slugebnjci porušenj. n)

Nesmrtedlný Král králů, tento Pán wěčné slawy, genž koruny a žezla roždává a ge i podimně ochraňuje, žehneyž Geho Majestátnost nassseho dobrého, žbožného Mocnáře, a Gegi Majestátnost Geho wzuessenau choti, nasssi milostiwau panj a Králownu; žehneyž weššteren neggasněgšj a weleslawný cjsařský dům, gačož i milé králowstwj české; a popřeg ať wšični w mjru a pokogi o spasenj dušj swých pečugeme.

Dán w Praze w Arcibiskupském sjdle Nássem,
dne 8. Žárj Léta Páně 1836.

Ondřej Aloys,
Knjže Arcibiskup.

L. S.

R á ž a n í^{*)}

na slavnost korunování

Gebo Nymilostivějšj Gafnosti

G i s a t e

F e r d i n a n d a I.

za krále českého.

„Pomazali pať geg Hospodinu za kněze — a postavili
gšau na hlavě gebo korunu z kamene drahého“
1. Paralip. 29, 22. Žalm. 20, 4.

U w o d.

Co to znamená? Gafé to slyšjím plesy a rado-
wánky? Neobhčegné gafěš weselej rozléhá se po wesš-
keré zemi České! Z měst, kragů a wesnic, ze wesseh kon-
čin wlasti nassj spěchá lid do Prahy. Mecht se podj-
wám kam koli, widjím genom gasné ljece, plesánj, gi-
stějcy se oči, a lid se radugjcy. Wesšten národ Če-
stý se raduge a weselej; wesštera země Česká zwučj zpě-
wy radostnými. Co se stalo, co se událo: že celý ná-
rod takau nemlownau opogen gest rozkossj? Proč s
chwatánjím ubjragj se ti nescjšlnj zástupowé do Pra-
hy? Proč celý národ, by možno bylo, rádby se tam
shromaždil? Proměnila-li se snad ta wážná řeča, kte-
ráž se pod slavným, welebným pražským mostem četj a

*) Jana Waleriana Zirska, kněze cirkewnjho, a faráře w i-
nického.

pěnj, w tefuté střjbro? Aneb proměnila-li se snad hora Petřjn w rnzj zlato? Nikoli! giná gest radosti a plesu toho wsseobecného přjčina; za ginau wěcj pospjchá tamlidstwu ze wssedch fragů a končin ze wlasti Čestlé. Ferdinand gest tam! Ferdinand, prawý a pořádný swatowáclawského trůnu dědic; Ferdinand, otec wlasti, pán a král nemilostiwěgšj gestli tam! A gestli tam proto, aby se dal korunowati na králowstwu, Čestlé, aby ozdobil hlavu swau korunau tau, kteráž, krásstila ondy poswátneu a drahau hlavu Františka Otce geho mileného, a kteráž na něj Bohem a dědičným právem gest připadla. Ferdinand ž Božj milosti Cjsar Karlauský a Král Čestný dobré a wěrné Čechy swé před Bohem a wesskerým swětem, meřegně tedy a slawně přigjmá za swé děti, za swé wěrné poddané; propůgčuje se jim we wšj přjzni a milosti, a setjm býti ohlассuge, gjmžto se štal právě w tom ohromném okamženi, an Hospodin se čela šnal Františkowi koruně břjmě, powolaw geg do gasných swých sjudel před swúg trún hwězdowitý. Zauto přjčinau s chwátáním běre se do měst Pražských každný, kdožkoli domu swého odprázdni-
ti se může. Š radug se tedy dobrý národe Čestný, plesy o Čechie wěrná, nebo wizte, tam — w Praze w poswátném swatého Wjta chrámě „pomazali krále w asseho Hospodinu za knjže — a postawili gsau na hlavě geho korunu ž kame-
nu drahého,“ korunu swatého Wáclawa, Wratislawa a Wladislawa II. *), slawně paměti Karla IV. **) a wssedch přešlawných předků geho. Máme tedy gjž Krále negen dědičným právem k trůnu Čestlému po-

*) Wratislaw wyzdwižen byl léta 1086. k bůstogenskuj králowskému toliko pro swau osobu. Wladislaw II. ale a léta 1157. ne toliko pro sebe, nobjž pro wssedch swě potom-
ky králowšau korunu přigal.

**) Cjsar Karel IV. dal ngněššj Čestlau korunu žhotowiti.

molaného, anobř giž i pomazaného a korunovaného. A toť gešť žagistě wěc welmi utěšitelná! Nebo Králem býti, i Krále mjeti, obě gešť wýborný dar milosti Boží.

Radug se tedy Králi, i národe Čeští!

Gá pař, abych tuto wšeobecnau radost rozmnožil, wysnětljm dnes přičiny gegj. Zamyslił gsem totiž wám mistryni poukázati

I. proč se král z důstogenstwj swého králowstvého může radowati; a

II. proč se i my, gešto Krále máme, radowati můžeme.

Ž, by se hlas můg dnes po wšij zemi Čeště mohl rozléhati! Ž bych dnes k celému národu Češtěmu mohl mluwiti, aby wšicni Čechové čistě patrně poznali, proč se radowati a z čeho Bohu děkowati magj.

I.

Blahoslawjm krále, gegž běbichné práwo a pořádná poslaupnost powysily na trún poswátný; nebo gemu „weliké wěci učinil ten, genž mocný gešť“ *), a protož owšem se může z důstogenstwj swého radowati.

a) Může se radowati, poněwadž důstogenstwj králowstvé, k němuž wyždwižen byl, nejstarší, nejctihodněgší i nejblahodatněgší způsob lidské wlády gešť, a nejwěšší pozemské důstogenstwj.

Giž tehďáž, an toliko gednoho rágsstého stromu stijn celé pokolenj lidské, z rodičů a dětj seslawagjcj, zacloňowal, gedent byl představen wšechněm ostatnjm.

*) Luč. 1, 49.

Otec byl tehdáž rodině své, což teď mocnát celému národu svému, pánem, zástupcem a ochrancem. Když z gedné rodiny posšlo rodin více, praotec všechných panoval nade všemi. Byloli hned na počátku, an lidj na světě maličká byla hrstečka, potřebj jim gednoho, genžby vládl nad nimi, držel je v kázi, a konal spravedlnost: muselo mnohem více lidstvému pokolenj takého vůdce a zpráwce nenyněššjho potřebj býti, an se četně rozmnožili, a na světě rozššřili. A protož giž za nenyněššjch časů ze středu všeho lidu byli gsau obráni, genž dávali zákony, v rozepřech saudy a wšpomědi konali, všeccken lid řjbili a spravowali, a buď saudcomé aneb knjzata aneb králowé se nazýwali. Králowššé důstojenštwj gest tedy nenystarššj.

A však gest také cti nenyněššj a nenblahodatněššj. Ono gest od samého Boha žřizeno. To nám ručj sám Duch swatý, kterýž šřže ústa Pavloma řekl: „Nenj mocnošti, gediné od Boha.“ *) Každáli ale mocnost gest od Boha: gest také od Boha mocnost králowššá. Král zastává zde na zemi mjila Božjho. Geinu nenj podobného we všem lidu, takové moci nemá nikdo. Milionům poraučj král, a tisjcomé gsau mu k libostem a službám, sřlu a život, statek a křem proň dáwagje. S králem všemocný Bůh takorůka swau moc a sláwu zdělil, gestto chtěl, by král zde na zemi tak blahoběgně, maudře a spravedlivě panoval, gakož On sám panuge na nebi. Králem kraluge Král věčný, králem spravuge Bůh národny této země, a gemu — králi toliko dal Pán nebesřj moc nad životem a smrtj. We gměnu Boha žiwého koná král spravedlnost, držj odbognjřny a lidššé společnošti šřřudce na uzbě, a ty, gestto k polepsřenj nižádné naděge nedáwagj, nešřřodnými činj. Gako Bůh

*) Řim. 13., 1.

sešlá na národny flasti a strašti: rovněž tať mocnářové tohoto světa dobré i zlé věci národům svým dáti mohou. Dni ťkau slovo, a strašná pochodeň válečná hoří, země plení a tisíců tisíců lidí utrácí. Dpět ťkau slovo, a swatý mjr s celým komonstwem svým, že sstěsím a požehnáním nawracuge se do země. S nepocítugešli tedh w sobě swaté uctivosti a galeši bázně, obnášuge po Králi swém zrať swoge? Wida geho wznesšené důstogenstwí, trůn bleškosťkwaucí, na kterémž sedí; meč, kterýž w rukau drží, sláwu, kteráž geg odewssad osloňuje; moc, kterauž má nad smrtí i životem, nečigeshli sebe takau magestátností poražena? Ne mŭžešli i ty o Králi swém říci, což Samuel o Saulowi ke wssemu lidu řekl: „Gistě widjte, které hož wywolil Hospodin, žeť mu není podobného we wssem lidu?“ *)

Když měl Dawid pomazán býti na králowstwí, přišla k němu wssedla pokolení Israelská do Hebron, ťkauce: „Hle my k o s t t w á, a t ě l o t w é g s m e.“ **) Byl-li národ Israelský tělem Dawidovým a k o s t m i geho: byl Dawid hlavau geho. Gako hlawa gest ale nezwznesšenějším audem a nekřásnějším těla ozdoba: rovně tať i král wsseho lidu swého gest nekřásnějším, nezwznesšenějším, newelebnějším audem, gest hlavau a pánem geho. Gako hlavau celé tělo se spravuge: rovně tať spravuge Král wssěm národ swým, a w králowstwém geho důstogenstwí wssedlo gest zahrnuto, což celému národu k mnohonásobnému prospěchu gest. Ne bez přičiny nazýwagí se králowé w písme „o r l y w e l i k ý m i, k r í d e l w e l i k ý c h“. ***) Nebo sláwa gegich welebným diademem bleštem ozáče-

*) 1. Král. 10, 24.

**) 2. Král. 5, 1.

***) Jer. 48, 40. Ezech. 17, 3. Daniel 7, 1. Dsedš. 3 1.

ná tať se roznášjí nad národy této země, gafo se roznášjí orel nebetýčným letem svým nad horami nebeskými. Také „národů pastýřové, pomazané hlavy a otce země“ slovali v písni, a to vše proto, aby tať královského toho důstojenství zveličenost a blahoděnost patrněji obzřemena byla. Nechybím tedy, řeknu, že i všech pozemských mocností královské důstojenství nenynější gest a nenynější, a protož že ten, genž k takému nenynějšímu důstojenství byl rozbíjen, má ovšem z čeho ustavené Bohu děkovať, a se radovať. A kterakby se neradová, gsa od Boha nad miliony lidí pomýšlen? Kterakby radostí neoplýval, gsa od Boha živen, by zde na zemi místa jeho zastával?

Zaradug se tedy i ty milovaný Pane a Králi náš, zaplesy, že tě Bůh rozbíhl k důstojenství nenynějšimu a nenynějšímu, že tě nad miliony lidí pomýšlil, a že tebe „opásal pascem slávy, a korunoval nástrogí mocností!“ a) Plesy a radug se, že od Boha učiněngsi králem v zemi hogně požehnané; v zemi, gegjto půda obplacuge bohaté plnost rolníka, kteráž má všeho, obilj, krovů a všechněch plodin a požitků důstatek. Plesy a radug se, že gsi Králem a Pánem národu věrného, dobrého, pracovitého, průmyslného, silného a statečného, Králem a Pánem národu Českého! Plesy a radug se, že gsi Králem národu Boha se bogjícího, a Krále v poctivosti magjícího; národu zbožného, v gehož srdci vojny a lásky plápol neuhasne nikdy! —

b) Blahoslavyj krále i proto, poněmadž zastává blahorodjící auřad; auřad, kterýmž Boží prožřetelnost celé země a národy šťastnými činj. A ta gest druhá příčina, pro

a) Ekleziast. 45, 9.

Ľterauž král z královského svého důstojenství můž se radovati.

Gako z nebeské oblohy vycházející slunce paprsky svými tvoří rozkošnou dnou gasnost, obličej veskeré země blahotinně zahřívající a obživující: rovně tak z krále dobrého veselíké požehnání vyplývá lidstvu. Chceš tedy Bůh který národ šťastný učiniti, dáwa mu dobrého krále. Králem pak dobrému rozsvá na zemi všemocná a dobrotivá ruka jeho nesmírné milosti. D gať pod otcovskou vládu blahodátného krále všecko kvete blaho, všecko rozvíjí se požehnaní Boží! Gať mnoho může král zameziti zlého, a gať mnoho dobrého přivesti k mžtu! Král i ve hromu váleč všebořících i v swatého míru tichosti štjtem peroným, ochrancem a oblažitelem gest lidu svého. Hrozíli vlasti krutý, žutivý nepřítel; nastávali přibytům, domům, a hned i chrámům a oltářům našim těžké nebezpečství; hrozíli vlasti nepřítel polj, zahradám a sadům našim popleněním a záhubau; chceš nás ohněm a mečem zahubiti a v žtice ninách domů našich pohubiti: nenjli to země Dán, gšsto slávu hognau a vítězství širojí praporcům našim, branau rukau odháněge nepřitele od pomezí vlastenského? Gako král, povinnoť volá-li ho v bog, hájí trůnu a národu svého: rovně tak i v swatého pokoje tichosti lidu svému gest dobrodincem nepřetržitým. Kam vstaupj, působj gen plesánj. Kde Dn rozsvá šjmě, tam všecko kvete a ovoce vydává dobré. Králem se zvelebuge a obohacuge země. Králem průmysl a vědy utěšeně kverau. Každý jeho kroť poznamenán gest činem nějakým dobrým. Zudrawé řeky pautají rozkazem jeho velikánské mosty, tam po železných drahách obchod volně roste; zde přibývá silnic, tam zase průlewu; králem dobrým všecka tiseň i bjda všeobecna nachází úlewu; chudým zvládá útav, nemocným nemocnice, mrzákům opatrov-

ný. Vše což narodu gest vhodno a prospěšno, geho ruka štěpuge, svolážuge, obživuge. Dobrý král se všj možnau bedlivostí a pilností vyhledává i duchom-
ního dobra svých poddaných. On na vše běže bedli-
vé žrenj, cožby mohlo poddané geho oslechtiti a šťastněg-
šji učiniti. Protož pod geho otcovskou vládau ško-
ly a chrámy se rozdmihugj. Protož přednjm gest cti
a slávy Boží rozmnožovatelem, dbajícím na to, aby
se dávalo Bohu, což gest Božího. Protož také mau-
dré a spasitelné vydává zákony; neuvěřijí svou snaž-
nost k tomu příkládage, aby gich sám první oslýchal,
a aby na něm vyplněna byla svatého Dce Ambrože
slova: „Králová povinnost gest, by při ká-
zanj poddaným daných sám prvnj byl
činitelem“. *)

Ž, gať přemnoho dobrých štěstí může král blaho-
datný mocj svého vzneseného autadu vykonati! My
toliko některým lidem můžeme činiti dobře. Král ale
milliony srdcí může oblažiti, celého národu svého může
se státi dobrodincem. A geli nad plozenj lidského bla-
ha něco rozkošnějšjho? Každý to může sám šhle-
dati, že všecka radost, kteráž činjme jiným, i ve
vlastnjm srdci našem se pocituge. A protož raduge-
me se velice, an gme toliko gednoho člověka šťastna
učinili, gednoho gen potěšili, gednomu pomoci svou
přispěli. Ž kteráby se tedy král neměl radovati, ges-
to se stal milionů lidí obradovatelem a oblažitelem?
Kterakby geho srdce ustavičnau radostí nemělo oplý-
wati, gesto gjm tať přemnoho učiněno bylo lidí spo-
togených a šťastných?

Zakoných radostí okusil zvěčněný král náš Fr a n-
t i š e k. Ž G e m u nebylo nad plozenj lidského štěstí
nic rozkošnějšjho. A protož měl vždy snažnau peč-

*) Orat. funeb. de obit. Valent. imper.

žiwost národů svých, protož byl všech sobě svěřených
poddaných pravým Otcem královským, práv a statků
a štěstí gegich přítelem, a věrným i stálým obhájcem.
Za to ale také ve svém zbožném srdci těch nehautleg-
šších pocitoval radosti; šleďau na sobě, že dobroděl-
ství samo sebe splácj. A tak i Ty milostivý Pane
a Králi náš miliony lidí, miliony srdcí lidských o-
blážíš, i Ty královský Otče náš štítem a ochranau bu-
deš všem národům svým, budeš zde na zemi zaslá-
wati místa Božího, a lidem činiti dobře. Záře oka
Tvého bde zasvěť, požehnání a štěstí poroste. Pod
žezlem Tvým nové zkwete Cestě vlasti blaho. A
protož opět volám k Tobě, radug se a plesy Králi
Neymilostivěgšší, radug se a utěš se z toho, že s ko-
runau královšťau složil na Zě Bůh tolika milionů
lidí osud a štěstí; že z trůnu svého požehnání a ra-
dost můžeš rozšiwati na zemi; že Tebe Bůh wywo-
lil, aby Tebau země a národy šťastnými a blaženými
učinil. Radug se, že Tobě nebem gest dáno, mi-
lionů lidí a srdcí býti obradowatelem a oblažitelem.
A však Tebe i gestě většší čekagj radošti, nebo plo-
zenj dobrého gest nežen samo o sobě věcj rozkošňau,
nobraž i ginau gestě odměnu přinášj.

A šice „Plamenná, neywtělegšší lást-
geho národů, plamná a požehnaná památ-
ka po smrti, a fortuna věčná gsau ge-
ho odměna.“

Krásný gest diademu bleš, kterýmž se třpěť čelo
králowo; lžbezň gsau paprskowé koruny zlaté, kterjž
oswěcugi ge-
ho poswátnau hlavu: ale však krásněgšší
a lžbezněgšší gsau ty wěnce lástny, wjry a neyhlubšší
pocty, kterěž gemu wděčný wine národ. Každé srdce,
kterěž dobrý král obradowal a oblažil, a těch a takých
gest na miliony, gemu wštrjc plápolá, proň každé srdce
s pokorau k nebesům prošby wysílá! Lástau, ga-
kowaužto se tolika děti k otci winau, gsau gemu wšični

pebbaňj přivinuti, a nenjť gednoho, gestobň mile hotow swé krwe zaň newycebil. S we slasti i we strasti chorá gemu národ lářku nezrussenau a wjru nepohnu=tau! Král dobrň gesti neřsladřřj rozřossj národu swému, ř němu se řaždň bljžj ř dětinau důwěrau a pobožnosťj, a řatřřiti řasto na geho poswátnau osobu, řádá sobě řtařec i mladjř. Uđy gařé to hoře w celém národu, řdňž angel řmrti počne pohasjnatu geho řiwota řwjcí! S tu ř milionů ůřř a řrdcř ř nebesům se wznářřegj řrořbň a modlitbň řa řachowáňj neřdražřřjho řiwota geho. Řa=wołal-li řřede řrálů řrál milářka swého do blahosřlawe=ňňř řwňř řjdel: ó gařé tu teřrw hořřé řalosřěňj geřř řřřřeti ře řřřřř ůřř! Řřřřř ři nařřřá a řěduge, ře dobrň řlasli usnul Dtec Řrál.

Čas odpřřřj, — léta minau, měřowé řagđau, ale pamářka geho nepogđe niřđň! Do řrobu swého, do řňřřj nadřwěžđňňř běře řrál dobrň ř řebau lářku a řjru národu swého. A řřořž geřřě řa neřřoždňěg=řřj řasů řwřřrawuge řřađěđ řřaňňřku swému, co to řa đobřotiwého a blahodátného řrále bylo, řwřřrawu=ge řu řřřřařcřma řřoma a řřřařňma očima, řřerař Dtec řento národ milowal, a řřerař od národu swého byl milowán. A byřbň řřřřřa řořolenj byla řwřřřřřla, řřa=řé řěci řřřřřř řařađň norňmi, neřařađne niřđň řřa=řá pamářka geho, neboř řměno geho w řřňřář đěgeřř=ňňř řřatňmi řwřřřto geřř řřřřřřřami. Řeho pamá=řka geřř a řřřřřne w řořěňňáňj! Řam řař w onom řař=řěm řwěřle, w onem blahosřlawěm řjđle řwřřolenňř řřáňě, řamž ře bohumiá đusse geho ođěřřala, řam řo řorunuge řřáđce řřřřř řřáđců, řán řřřřř řánů, řrál řřřřř řrálů řorunau měčňau, řorunau newađlé, řřžbň řřřařřřj blaěňostí, řorunau řau, řřerařž na řěčňostí řorunowal Řáclawa, Štěpána a Řeopolda.

Řařowé řěž ođměňň đossel řwěčňěňň Řrál nářř Frantiřek! Do řrobu swého řřal ř řebau lářku a řjru národů řwňřř, a pamářka Řeho geřř a bude w

požehnanj! A takovéžto odměny dogdeš i Ty, milého Otce Synu milý! Nepohnutau wjru Tobě chowati budeme, peronau lásku Tobě za lásku pobáme, Twých rozkazů se wšim ochotenswjm a poslusšenstwjm oštj-
háme, za Tebe se neustále Bohu modliti budeme, a křew i žiwot mile rádi pro Tebe dáme; Twé gméno, Twá památka bude w požehnanj; a poněwadž gfi žde nad mnohem byl ustanowen, a nad mnohem byl wěr-
ný, i Bůh Ťe gednau hogně odměnj, budeš mnoho kli-
diti, a budeš také w králowstwji nebeském nad mnohem ustanowen. I Ty wegdeš w radost Pána a Spasi-
tele swého, kterých Tobě řekne: „Protože gfi w ž-
re n byl až do smrti, dám tobě korunu ži-
wota“, *) korunu, kteréž nikdo neodegme od Tebe! A protož opět a opět wolám, radug se Pane weliko-
mocný, radug se a wesel, že Ťe Bůh powolal k dů-
stogenstwji králowskému; gaťož i my se radugeme a we-
seljme, že máme Krále, a za Krále že máme Tebe, Pána
a Otce nasseho neylastawěgšjho, o čemž w bjlu

II.

Slysseli gsme m. N., že králowské důstogenstwji
gest wšech pozemských newelebněgšji a newslawněgšji;
Slysseli gsme, že Pán a král nebeský králi wezdegšjmi
swrchowaná dobrodinj národům prokazuge; že i we-
líká gest dobrých králů gať žde tať i na wěčnosti odmě-
na, a že následowně má se z čeho radowati každý král
wesměš, a zegména Král náš milowaný. Ale wšak i
my se máme radowati, že máme Krále, Krále i Bo-
hem i dědičným právem k trůnu Českému powolané-
ho, Krále dobrého a blahodatného. Radugme se te-
dy milj Čechové, radugme se giž proto,
a) poněwadž Krále máme.

*) 3gem. 2, 10.

Galo lobi mesláře, a rogi mužicjch mčel matky gest potreby: rovně tať gest země krále potřebna. . Dolišo pod vládaú gebné neywněššj hlavy mŭže se národ ney-
lépe mŭti; naproti tomu bez té gebné hlavy nemŭž w
prawdě za úplně ššťastný gmjn býti, gsa w nebezpe-
čenštroj od wšfeligakých nepokoŭ a roztržeť zmŭtánu
býti. Wjme zagistě žkussenjm, že w domě, w kterémž
každému na wůli dáno gešť, činiti, což mu gešť libo,
gde wšsečo na opať, že tam není a nemŭž býti žádně
lázně, žádněho pořadku, pokoge a požeňnání. Wjme
a tež že žkussenj gesti přáwodno, že sebe menššj spolec-
noji audomé přjčinau které obecne záležitosti niěkdy
wššični w gedno spogiti se nemohau, neníli gim ně-
ěoho, gažto hlavy, gesttoby wůli gegich po dobrém
anebo po zlém k tětěž wěci nakłonowal. Dbyčegně chce
geden býti nad druhěho, pořládage sebe za žkussi-něg-
ššjho a maudřegššjho wšsech ostatnjch. Wjm během ge-
denkaždy na swém stoge, swŭg zwlášštnj úmŭsl k mŭju
přiwěšti ušiluge, až konečně, kdž se wššični dosti na-
nesnadnili, s hněwem a žgittěnou mŭššj se rozcházegj,
ničěho nepořjdiwšse, a přjčin, za kterýmž se sešli, ne-
porownawšse. Wššili tedy w každém domě, w každě
společnosti lidšě někdo býti, genžby ostatnjm wšsech-
něm byl předložen: i musj zagistě také ta weliká rodina,
kteráž národ šlowe, někoho mŭti, genžby saudy a wŭ-
pomědi w rozepřech šlonal, a nade wšsemi wládl, bděl
a ružu držel. Š gakby nám bylo, kdžbychom neměli
takomé neywněššj hlavy, gesttoby k wšsemu maudře
prohlédala, wšsečo obštaráwala, wšsečo šprawowala,
a wšsečo, což národu whodně, dobré a užitčné gešť, k
mŭstu a ke škutku přiwáděla? Gakby nám bylo, kdžby
mohl a šměl každy dělati, coby chtěl? Šdobypať štat-
šem i žiwotem swým byl giť? Š pro Šŭh, gať šmut-
ně by to wŭhlžělo w žemi, gať welice opuštěni by-
chom byli? Ach! žkŭšilať giž mnohých hrŭž a bjđ na-
šse dobrá země, žkŭšila gič také gednau za nedospělosti

mladého přeč ze země obvedeného dědice trůnu. Ach, gaš opuštěná a osiřalá byla tehdaž naše vlast! Ach, gaš lkál a vzdychal Český národ, stíštěn gsa a krutě sevřen wsselika u bída a strastj! Zkusily toho i giné země! S kterakých newlady glob a ohavnostj musj národ okaussjeti, nemáli swého Krále! Není nepořádku a násilj, kterážby se w takové zemi nedálo; není nepravosti do nebe wolagjci, kterážby se tam nepáchala. Spravedlnost, ctnost, zásluha nemagj nigaké ceny; kdo s toho, ten s toho! Nikdo není ani gměnjm ani žiwotem swým gšt. Nenyplešsji a neměrněgssji podbanj na smrt se odsuzugj. Dobřj wssični trpj, lkagj, vzdychagj: žlj a bohapráždnj wémobj, wjtěžj. Wa! ani toho, což Božjho gest, nenechává se s pokogem. S s Bohem a wěcmi nenywětěgssji takotka kratochwile sobě štrogi. Oltářové se pržnj a russj, chrámové Boha žiwého pelessj lotrowškau se činj; wyslancomé Krista Jezjše, služebnjci geho cirkwe ze země se wyháněgj, mučj, na smrt dáwagj! S takové strassné spaušy nemá se co obáwati země, w kteréž prawý a maudrý král panuge. Wako se stará domácj hospodár o celý swůg dům: rovně tak i král pečliw gest blaha wssedch sobě swětených; a pilen, aby wssedch šštodn i násilj, wssedko, cožby mohlo blaženost geho podbaných žkaliti a zatemniti, od nich odpudil i odehnal. A protož držj meč w ruce ku pomště těch, kdož žlečinj *), aby odbogných twrbé ššjge ššloňowal, libšlé společnosti šššudce w uždu pogjmal, a práw, ššatšků i žiwotů libu swého hágil a zastáwal.

A protož radugte se milj Čechomé, radugte se a weselte se, že máte Pána a Krále; že máte Krále, kteržž o to péči má, aby djetj wasse we šškolách dobře žřjzených Pána Boha a geho zákon žnátj se naučily; a

*) Řim 3, 41.

byste my sami w chrámech pěkně uštavených swobodně a bez překážky Pána Boha swého, a toho, kteréhož poslal, Syna geho gednorozeného, chváliti a welebiti mohli; aby naše pravá wjra w zemi kwětla i panovala; aby wssecko, čimžby swaté gméno Boží mohlo ztupeno, zlehčeno, zhrdáno, zraženo býti, se zamežilo a přetrhlo; aby slabí nebyli utištěni, a newinní pronásledováni; aby slowem w zemi wssecko dobrým řádem šlo, a my „pořádný a tichý život w edli, we wšij pobožnosti a šlechetnosti.“ *) Přesente tedy wěrní vlastencové, přesente a weselte se již z toho, že magice Krále, ohavným, hrozným a urašným newládou spauštám a hrůzám w hrdle neucgíte!

(b) A wsšak máme-li se již proto radovati, že máme Krále, nad to wšše radugme se, že máme Krále, pravého, pořádného a zákonného trůnu swatowáclawského dědice, Krále dědičným právem k trůnu Českému od Boha powolaného, a korunováním již i poswěceného.

Boží prozřetelnost, kteráž mládne tak nad národny této země jako nad gednjm každým gednotlivým člověkem, kteráž tak říše a královstwj jako kwjetj polní opatruje; Bůh přemaudrý a wssemocný, genž wssecko dobře činí a spravuje, posadil na trůn Český dům Rakauský. Císařský dům Rakauský, nad kterýmž plyne požehnaní Boží, gehož mocná nebe stráž neupřále střeže, kterýž pod ochranau nebeskau od předáwnjch již časů moci, sláwau a welebnoštj w Europě kwete a roste, genž gešť mezi přednjmi we swětě přednjm, od wssech swěta mocnářů na wšost ctěn, a od swých wěrných národů milován a weleben, Císařský dům prawjm Rakauský Bohem i dědičným právem, má korunu Českau. Rodové swatého Wolawa a Hab-

*) 1. Tim. 2, 2.

burgům, svatě Vidmily a Marie Terezie, Karla IV. a Františka Spravedlivého splnuli a spogili se rogebno, a rodům těch velikomocných a přestavných ratolest kmetaucj gest Ferdinand, nynějšj Císař Rakaušj a Král a Panovník Česj! Tímto způsobem pravým a pořádným stal se dědicem trůnu svatého Václava; stal se Ferdinand dědicem koruny Čestě, dědicem všech mileného, zvěčněného Dce jmého korun.

D gať byste se neměli tedn Čechové drazej radovati, majice Pána a Krále z požehnaného rodu svých bývalých milostivých panovníků? Radugte se tedn, že Pána a Krále máte milého, Syna milého Dce Františka, „geh ož památka gest ro požehnanj.“ *) Radugte se, že máte Krále a Pána pravého a zákonnjho; Krále z rodu, gegž nebe chránj bez přestánj; Krále z rodu Karla IV., Dcem vlasti nazvaného; Krále z rodu Marie Terezie, Matkau vlasti řečené, Krále z rodu Františka Spravedlivého! Kterýž poslednjm svým slovem přikázal vám umjragjci, abyste byli zákonnjmu Náměšťu Geh o, Synu Geh o milému a pravému, korun Geh o dědici, tak věrni a oddáni, gaťož gíte to Gemu ro dobrých i zlých časch dokázali. Radugte se a weselte se, že máte také gijž Pána a Krále pomazaného a korunovaného. Hledte! gaťo ondž Šalomauna syna Dawidowa, tak i vašeho Krále „pomazali Hospodinu za knijze **), a postavili na hlavu geh o korun z kamene drahého.“ ***)

Medle, můžli býti radoš většj této? Mohloli náš dobrotivé nebe kterým giným dobrodějstvjm obřadovati wjce? Wolejme tedn powysšenými hlasy geben

*) Eklefiast. 45, 1.

**) 1. Paralip. 29, 22.

***) Isai 60, 1.

ě druhému: „Tentoť gest den, kterýž učinil Hospodin: weselme se, a radugme se w něm!“ Weselme se a radugme se, že máme Krále z požehnaného rodu a domu Rašanského, gehož w milosti a přizni má nebe; že máme Krále giž i pomazaného a korunovaného.

c) A poněwadž tento náš Král gest i králem swrchowaně lašawým, maudrým a nábožným, dědicem negentrůnu Dtcowského, alebrž i wšech ctností Dce swého zvěčněného: protož trognášob se weselme a radugme.

„Dwého se w neylepším knížeti wzhledává“, napsal swatý Jan Blatoušty, „bytotiž w ničem sobě nenadržowal, nobrž přisným sám byl saudcem swým; ě poddaným ale aby byl wezdy přiznaja milosti přiwinitým pánem.“ *) To pať obě zwláštijnim i wlastnjm gest dědictwjm rodu Habšburského. W přestawném tom rodu tž a tž přebývá duch lásky, dobročinnosti a nábožnosti. Wšickni Králowé z tohoto domu wzhledávali w štěstí a blahu swých národů wlastnjho štěstí a blaha swého. Negednau z lásky ě swým poddaným odwážili se swého wlastnjho blaha, přinešše na oltář wlasti oběti neydražšji. Tať milowaný Císar a Král náš František předbrahou ceňau, boleštnau srdce swého oběti wškaučil národům swým mjr a poťeg. On rád a ochotně snášel wšecťo korun swých břimě, a mile hotow powinnostem swým králowštým wšsečy žiwota swého doby zaswětil, aby národů sobě poručených štěstí a blahost rozmnožil. A tať i milovaného Dce milowaný Syn, císar Pán, Král náš Ferdinand štěstí swých poddaných předkládati

*) J. tom. 78. in Matthi, 23.

bude Svému vlastnjmu. Hned při nastoupení panování Svého se prohlásiti ráčil, že panovati bude zcela dobromyslným duchem zvěčněného Dce Svého. Spravedlnost gest i Jeho heslo! Recta tueri! myšl, posadiv se na trůn Františkův. Co gest pravého a slusného a spravedlivého chce hágiti i Král Ferdinand. Chce k tomu vsedku Smau bedlivost přiloziti, aby vsedko dobrým šlo řádem, aby spravedlnost byla konána, newinnost zastávána, neschytnost lárána. Od Boha všemi ctnostmi wysoce obdařen, a pravau nadchnut nábožností, Bohem toliko spravowati bude vsedky kroky Své. Znáť giž svět nábožnost Jeho, Jeho usslechtiau a ctnostnau mysl. Widěla Ho giž Praha, widěla Ho giž giná Česká města w hluboké pokotě klaněti se Pánu a Králi swrchowanému; widěla Ho na kolenu před oltářem Jeho, „w gehož gměnu každé koleno kľekati má těch, kteříž gsau na nebesích, a těch, genž gsau na zemi, i těch, genž gsau pod zemí“. *) Nábožnost gest ale to, což rubjn w zlatě. Gaťo tento brachý kámen w zlatě se třpytj, rovně tak se mezi všemi ctnostmi nábožnost newslawněgi štkwj. Nábožnost gest anjelem strážným vsedch ostatních ctností; gegj požehnání zwelbuge a okrášluge vsedko; ona blahocinně na nás w gakhčkolí života záležitostech a potřebách postawené působj; ona každému staru, každému powolání gest prospěšna; ona gest i neydražším kamenem w koruně královské. Nebo nábožnost udělá člověka negen dobrým domácím hospodárem, dobrým služebnjkem a neylepším poddaným, nobř také neylepším mocnářem. Do neylepších rukau položila tedy Boží prožtetedlnost osud náš, poručiwši nás Králi nábožnému. Zato usslechtílá ctnost neymilostiwěgšjho Mocnáře našeho gest celým a

*) Filip. 2, 10.

utěšeným rukogemstvom budaucjho štěstí a blaha našeho.

Weselme se tedy a radugme se radostí odwogenau, že máme Krále wšech ctností krásau ozdobeného, a takau dobrotau žřeteblného, gaкауž se žwěcněný Dtec Geho stkwěl. Zautěz lástau, kterauž rozněceno bylo srdce Otcowo, plápolá i Geho srdce otcowské. Gsa že wšem lidem giž z přirozené přichylnosti milostiwau přiminut přijzň, bude náš milowati, gačož náš milowal we wýšších nebeských oslawený Dtec Geho, a gačo Dn bude dobrotiwě, otcowský a sprawedliwě panowati. Nebo i Král Ferdinand wáží sobě dětinně lásky národů swých, i Geho očo žárí nebeským citem, an widj, že poddanj Geho s důwěrau k Němu se blížj. Gačo tedy k Dci, tak i k Němu budete mítí přístup; budeli přjčina a prosba wasše slusná a sprawedliwá, nagdete negen milostiwého wyslechnutj, nébrž i wyslyšeni. „Slunci přjslusj“, řekl gednau jáhen Agapet k cjsari Justinianowi, „paprsky swými oswěcowa ti celý swět: králowskou ale ctností gest, wssecko oblažowati.“ *) S Ferdinand národ Český zwelebj a oblažj, bude geho dobrým, milostiwým Králem, stálým práw geho ochran- cem a obhágcem, mocným geho obchodu obživitelem, silným geho blaženosti štjtem. Pod Geho otcowskau wládau nové žkwete České zemi blaho, Český národ pod Geho welikomocným žezlem žkwete, žroste, prospěge a se rozmůže. Lew Český, mocnými perutěmi cjsarského Řakaustého orla přikrntý, libě a pokogně odpočiwati bude! S žbudte tedy swau mysl Čechové milj k plesu a radosti! Weselte se a radugte se, že máte tak swrchowaně lašťawého, maudrého a nábožného

*) Ad imp. Justin. de off. principis.

Krále, kterých, aby radost naši odvrátil a domrssl, nám
 již i také v osobě své drahodrahé a milé Choti dobro-
 tivau, lástau a milosti plnau Matku udéluge. S
 těch přeutěšených rozkoší! Maria Anna, Králov-
 ná Čestá wšelikau kwete ctností! Dna, co milostná
 Choť, Pána a Krále našeho život oslazuje a ošťá-
 luge, a co přebrotivá, blahodatná wlasí Matka i
 náš mateřstau lástau miluge. Gaťo hrměžda gittňj
 den a rozkoš žwěstuge: rowně tak i Maria Anna
 žwěstuge a přislubuge i Králi i národu štěstí a radost.
 Ferdinad! Maria Anna! ó gměna sláwy a na-
 děge plná! W y gste gebiná kwetaucj naděge Česté
 země, W y radost a sláwa naše!

B á w ě r e ě .

Wlastencowé draží! nesmýšlel bych česně o wás,
 aniž bych mohl gmn býti za toho, genž zná autlost a u-
 šlechetlost srdcí našich, řdybch teprw teď chtěl we wás
 city wděčnosti, lásky a důvěry w Boha žbuzowati. S
 poznynte tu milost, kterauž wám prokázal Bůh! Bo-
 hu, řediteli lidských osudů, gme pominni z toho do-
 brodinj děkowati, že máme lástawého, spravedlivého a
 nábožného Krále. S mluvte bratři! a řekněte sami,
 komu z toho máme děkowati, že „pořogný a tichý
 ži wot wěsti, we wšij pobožnosti a šlechet-
 nosti můžeme“, že gať daleko mjrné žezlo Rakauské sa-
 há, níde žádně ani té neymenší známky twrdošti, nespra-
 wedlnosti a utišlowánj nenj k nalezenj! Menji to Bůh,
 gebiný Bůh, kterých nám tuto milost prokázal? Pán
 nebeský, kterých nakłonuge srdce otcowo k dětem, nakło-
 nil i našeho Krále srdce lástau otcowstau k nám!
 Pán nebeský, kterých spravuge národ dal nám Krále,
 w gehož rdcí „milořdenstwj a prawda pos-
 tčaly se, na gehožto trůnu spravedlnost a

počog poljbili se." Ď, poznejte to a buďte wděčni! Wděčnost swau ale dávejte Bohu na gewo skutky sľechetnými. Buďte nábožnými křesťany a dobrými, wěrnými poddanými. „Dávejte, co gest Císařowu, Císaři: a co gest Božího Bohu. Bohu se bogte: Krále w poctivosti mēgte!" Wězte, od Boha gest žrjzen, od Boha má swau mocnost. Posluffni Ĥo tedy buďte a Gemu „poddáni, ne toliko pro hněw, ale také pro swědomj". Modlte se také za wasseho Pána a Krále; neb tak to přikazuje Apolltol národů. Modlte se zaň, modlte se za Ni, za tu nehmilostiwěgšji Matěu wlasti; modlte se za wesskeren nehměššji a nehgasněgšji Dúm Kákaustý!

Muže tedy, kľekněme na kolena swá, a w nehmľubšji počoře dnes a zgjtra i po wsečten čas Ĥu Králi nebesťěmu woleyme: Pane Bože náš, wysľhš prošby nasse! Krále Ĥerdinanda chraň! Zachowey Ĥo Wse-mohaucj; zachowey Krále i Kráľownu. Přispěg Mu i žezlu Geho. Řiď Geho kralowánj. Den mu řrže Syna swěho gednorozeného Sežisse Krista swěho počehánj. Tak gš i nám ge wsečněm dal. Amen.

R o z g í m á n í

na den slawnosti

korunowánj Krále.

Galý to hlahol? — Tož znamenitá střelba hřjmagjcjch děl! — Gestit to hlahol, slawný den korunowánj Krále nasseho žwěstugjcj. — Wžnessené ožý

wánj teš tebe znám! Z hradeb Eibussina města daleko šíroko opétugjci ozwěny tebe roznáší, tať že tě i každé vzdálené ucho, co blížko stogjci slyšeti může. A nyní ti tať i rozumím, že voláš ohnivým slowem wěrné Čechy k dnešní přemžnesené slawnosti! Hlase, — slawný, wše audy pronjčagjci a čit wlastence rozohňugjci, až do vzdálených konců slawné Čechie se rozléháš! horami třeseš, po rovinách hučíš, budíš spjci, a swoláwáš gjž bdjci, slowem, pomžbuzugeš wšech poddaných krále swého wzhůru powstati, chytati se, a konati očeláwanau a wraucně žádanau slawnost. Š! gať mocně mluvješ w srdce nasse! Wše obrací ucho své po tobě, a než krátká mine chwile, gjž wšechy oči wěrných wlastenců obráceny gsau k tobě. Weliteli wšemocný, hle, poslušni gsme slowa twého! Co welí slawný a wžnesený rozkaz twůg? — — Kam náš obrací, slawný hlas twůg? Tam k wznešenému hradu králů slawné Čechie! Tam se tedy zaněsti má duše nasse k trůnu Welislawného Dce *krále Ferdinanda*! Tam máme wygewiti city nasseho neljčeného, upřimného, wraucjho přání — — Š Geho otcowské ucho budí podobný hlahol, na hradbách Eibussiných se ozňwagjci. Welislawný Pane! poddaných wěrných předrahý Dče! probudíš se duše twá! Gaťo neměsta krásná připravila se k slawnosti korunowánj Twého králowské Prahy Twá. — Gjž se wšickni obhryatelé zdvihagj, chwátati k prahu králowského hradu Twého a k stupňům wžneseného stolce Twého. Zástupové Twých wěrných poddaných Čechů, an co Dtec milostiwý swau přítomostj ge potěšugeš a dědičnau korunu i jezlo wladny přigjmaš, přegj Tobě, žádagjce wšeho dobrého na Pánu Bohu pro Tebe! — Wšicko myslj na Tebe, tať gafy i Ty na wšechy myslješ. A geden hlahol, geden pleš gsau wšickni, radugjce se z Twého zdrowj a štěstj, přegjce by Twé srdce mohlo wšechy ty radostné city obsáhnuti, které gednoho každého

naplnuj. Z samo nebe světi a zvelebuge tento Svůg
slavný den swau utěšenau gasností. Přigmi toto sr-
dečné želání Nejoswjcenějši Pane, gež Tobě podává
Čech wěrný. —

An giž i ljbezni zwonni hlasowé rozléhaji se po sedmi
chlumcch welebné Prahy, wolagjce k slavnému koru-
nání Nemilostiwějšiho krále. Gako k melikým hodům
walni zástupowé lidstwa se hrnau k hlawnjmu chrámu, genž
se swau nebenosnau wějš na města Libuffina s zalibe-
njm hledj; hrnau se zástupowé walni k chrámu, kdež
schowány gsau ostatky sw. Wjta, Wáclawa, Wogtěcha,
Zana Nepomuckého a giných Swatých a Swětíc Božjch.

Nynj se započjná slavné korunování w chrámu
Páně; wšeckén lid padá na swá kolena při neyswětě-
jši oběti; každý spoguge swé želání s přjmluwami shro-
mážděného duchowenstwa w chrámu Božjm, wšickni
gednohlasně ku králi nebeskému wolaaj křauce: Zehněj
krále nasseho Hospodine zástupů! Zehněj přjtomnost
a budaucnost! oswěcug ho maudrostj s hůry, a podpj-
rey ho silau w nendůležitějšich pracech, kterěž gi na
Geho ramena wložil. Požehnání, prospěšnost, spase-
nj, rozšířug se gať daleko Geho žezlo sahá. Zachowey
ho ctitele sw. náboženstw, otce potřebných, ochrance
trpjci newinnosti, přjklad dobrých knjžat a obraz pod-
staty Otce Geho, milovaného Frantisska. — Ať po-
žjwá u weselem patření na šťastný národ, učiněny swé-
ho maudrého a blahodatného panování, a wědomj,
že lid swůg šťastným učinil, odměňugž Mu zde slad-
kým potěšenjm až ho do wěčných stanů nadhmězd-
ného králowstw k nebeskému korunování powoláš. —

An, plesný zpěw po korunování z úst wěrných
Čechů wzhůru k trůnu Otce swětél wstúpuge, Cheru-
bowé wraucj želání na oltář Božské Welebnosti
kladau:

Bože zachovej nám krále
Ferdinanda milého!

A ve všech chrámech měst Pražských zaznívá hlas:

Připust' Bože i tvému trůnu
Nasse vraucj volánj,
Vychom vyprosili Gemu
Šťastné vždy panovánj.
Dej ať my s Njm, a On s námi
Tě chválj bez přestánj.

Srdečné Amen! staniž se tať! plyne přes zbožné
rty věrných tělem i dušj svému králi oddaných Čechů.
Z hradeb od Petřjna hřměj ale opětně hlaholové slavnj,
oznamujce, že již skončena přejádaucí slavnost
slavného korunovánj Čechův milostivého otce Ferdi-
nanda. — A tať po všech městách Pražských přera-
dostné Amen! se opětuge. —

Žij korunovaný král z chrámu Páně do svého dě-
dičného paláců slavně se bře, radostně promlouvánj
věrných Čechů na všech strany se rozléhá, a hlas o
ždi palácové se obráždj a daleko šírož opětugj ozvěny:

Živ buď náš Pán země! hlasj
W přewelebné wysošti,
Zněte, živ buď blauhé časj
W mjrú, vlasti i blahosti! —

A hlas tento upřjmný, hlas věrných Čechů zale-
tuge, až ku stolu královskému, a uznáždj se nad krá-
lem wešslavným i nad wžácnými hodownjky geho. —
Ž sám dobrotivý král wolá: „Ať žige, ať šťastně ži-
ge lid můg milý!! — — Ať šťastně žigj, ať šťastně

panugj mocnářowé, na mne dneš pamětlivj! — Slova ta srdečná žwěstugj hřjmagjci běla po městech pražských; od nich se rozléhagj po wšech krajích Čechie slawné, aňo i po cizjch dědinách roznáseggj ozvěny slova přeradoslná! A hned spogugj se s hlasn wšech Evropských mocnářů, kteřížto wywstáwagjce wolagj: Ferdinandowi blahorodnému dlouhá a šťastná léta!

A wzhlédá Král králů, Král nebeských na wěrného Miláčka swého, wztahuge swau žehnagjci ruku nad Njm a wolá přewelebným hlasem swým: Amen! — A nebe opětuge w radostném plesánj Amen! A hlas ten proniká i nebesa, šstupuge k zemi, a wšškerá Europa opětuge Amen! — Amen wolá celá monarchie Geho, my wššćni wěrnj a upřjmnj Geho poddanj. — A w tom slowu rozweseluge se, oblažená, wznesšená dusse Geho, a sám zawjrá dnešnj welebnau slawnost, ulehage w modlitbě k Hospodinu Pánu swému w tom slowu; a nadewššjm, co se w ten den dalo, wolá sám potěšené Amen! —

P o s l a u p n o s t

všech mocnářů země České.

Str. obc.	list. prot.		Žita p á n ě.
A. P o h a n ť t ě.			
1	1	Čech, genž přivedl po sobě nazvaný národ do této vlasti	550
2	2	Kroš, saude	576
3	3	Libuše, Krošova dcera, vládkyně	596
4	4	Přemysl, 1nj věmoba a Libušin manžel	609
5	5	Nežamysl, Přemyslův syn	645
6	6	Mnata, Nežamyslův syn	684
7	7	Wogen, Mnatův syn	730
8	8	Wnislav	757
9	9	Křesomysl	785
10	10	Nežlan, Křesomyslův syn	803
11	11	Hostiwit, syn Nežlanův	839
B. K ř e ť t a n ť t ě.			
a. Wémobowé.			
12	1	Bořiwog I. roku 874. přigaw swátost sw. křtu	869
13	2	Spitihněw I. Bořiwogův syn	910
14	3	Wratislav I. Bořiwogův syn mladší	915
15	4	Drahomjra (pohanka) Wratislawowa manželka, we gměnu syna swého Wáclawa	921
16	5	Wáclaw I. swatý, syn Wratislawův	925
17	6	Boleslaw I. Wáclawův bratr	935
18	7	Boleslaw II. přijmjm nábožný, syn Boleslawa I.	967
19	8	Boleslaw III. syn Boleslawa II.	999
20	9	Wladimog, syn Dobrawky, dcery krále poľského, Boleslawa.	1001

St. obc.	čís. míst.		Číslo páně.
		Po něm vsať r. 1003. opět Boleslaw III.	
21	10	Jaromjr, druhý syn Boleslawa II. .	1004
22	11	Oldřich, třetí syn Boleslawa II. .	1012
23	12	Břetislav I. nejstarší syn Oldřichův	1037
24	13	Spitihněv II. Břetislavův syn starší	1055
25	14	Bratislav II. Spitihněvův bratr, (od r. 1085. s hodností královskou.)	1061
26	15	Konrád I. Bratislavův bratr . .	1092
27	16	Břetislav II. syn krále Bratislava, po 7 měsících	1092
28	17	Bořivoj II. třetí syn krále Bratislava	1101
29	18	Smatopluk, kníže Olomúcký . .	1107
30	19	Wladislav I. čtvrtý syn kr. Bratislava	1109
31	20	Soběslav I. pátý syn krále Bratislava	1126
32	21	Wladislav II. Wladislawa I. syn, s hod- ností královskou	1140
33	22	Soběslav II. Wladislawa II. bratr .	1174
34	23	Vedřich, syn krále Wladislawa II. .	1178
35	24	Konrád II. kníže Znojmský . . .	1189
36	25	Wáclav II. bratr Soběslawa II. .	1191
37	26	Přemysl II. syn krále Wladislawa II.	1192
38	27	Vindřich Břetislav III. pražský Biskup	1193
39	28	Wladislav III. bratr Přemysla II. .	1197
b. K r á l o w é.			
40	1	Přemysl Otokar I. Wladislawa II. bratr	1198
41	2	Wáclav III. nejstarší syn Přemysla Otokara	1231
42	3	Přemysl Otokar II. syn Wáclawa III.	1253
43	4	Wáclav IV. syn Přemysla Otokara II.	1283
44	5	Wáclav V. jediný syn Wáclawa IV. a poslední z kmene Přemyslowa .	1305

čís. obc.	čís. sv.		Věk pán.
45	6	Reformovaný králův zatímni Rudolf I. rausky a Gindrich Korutánský .	1306
46	7	Jan Lucenburský, syn císaře Gindricha	1311
47	8	Karel, syn Jana Lucenburského .	1346
48	9	Wáclav VI.) synové Karlovi . .	1378
49	10	Sigmund) . .	1419
50	11	Albrecht, rauský	1438
51	12	Radislav, Albrechtův syn . . .	1453
52	13	Girj z Doběbrad	1458
53	14	Wladislav IV. králův polský . .	1471
54	15	Ludvík I. syn Wladislava IV. . .	1516
Po spogení království českého s domem Rauským.			
55	16	Ferdinand I. arcivévoda rauský, švagr českého krále Ludvíka	1526
56	17	Maximilian, syn Ferdinanda I. .	1564
57	18	Rudolf II. syn Maximilianův . .	1576
58	19	Matěj, Rudolfův bratr	1612
59	20	Ferdinand II. vnuk Ferdinanda I. .	1619
60	21	Ferdinand III. syn Ferdinanda II. .	1637
61	22	Leopold I. syn Ferdinanda III. . .	1657
62	23	Ferdinand IV.	1705
63	24	Josef I. nejstarší syn Leopoldův .	1705
64	25	Karel II. mladší syn Leopoldův .	1711
65	26	Marie Terézie nejstarší dcera Karla II.	1740
66	27	Josef II. syn Marie Terézie a Františka z Lothringův a arcivév. Toskánského	1780
67	28	Leopold II. bratr Josefa II. . . .	1790
68	29	František I. nejstarší syn Leopolda II.	1792
69	30	Ferdinand V. nejstarší syn Františka I.	1835

INŠTITUT PRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO

Wydane na pamiątkę sławnego koronowania Jego Cesarské královské Majestátnosti

FERDINANDA I

Królewska korona czeska wprawie wielikosti

[illegible]

BARBER & BROS.

w prawie wielkości

182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693

[illegible]

KRALOVSKÝ ČESKÝ MEČ

w dan pětinach právě dylky

[illegible][illegible]